

PEETER TÕNISTE

„Kõige olulisem ärimaailmas on inimese oskus kasutada just seda, mida sa oled elus õppinud.”

EESTI NOKIA
PEITUB
TUDENGITE
PEADES!

LK 8

INTERVJUU
LOOVUS-
TREENER
HARALD
LEPISKUGA

LK 24

INTERNATIONAL
WEEK:
FOREIGNERS
DON'T BITE!

LK 26

VÄLIS-
TUDINGINA
ITAALIAS,
IBIZAL
JA MEHHIKOS

LK 34

Muinasjutuline detsember

Liisi Poomann

Minus tekitab detsember alati rahuliku ja õnneliku tunde, kuna just sellesse kuusse mahub imeline jõuluaeg! See on aeg, kui on võimalik oma lähedastega rohkem aega veeta ning näidata andmise rõõmu ja armastust nende vastu. Kõik on justkui nõiutud ja muinasjutuline – maad katab valge lumevaip ja kõikjal ilutsevad sädelevad jõluehted. Lapsed püüavad olla tublid oma vanematele ja õpivad pähe luuletusi, laule ja tantsu, et pakkuda pikkudele ja jõuluvanale parimat muljet jätta. Ka Tudengileht on veidi erilisem kui tavaliselt ja on ennast ehtinud vastavalt jõuludele – siit leiab jõulumõistatusi ning ka mõtisklusi jõulude teemal – võiks öelda, et see Tudengileht on veidi muinasjutulisem ja salapärasem...

Pärast jõule saabub vana-aastaõhtu, kui üheskoos saadetakse ära aasta 2010 ja võetakse vastu uus ja paljutoov aasta 2011. Keegi ei tea veel täpselt, mis hakkab juhtuma, kuna Eestis tuleb väga huvitav aasta: kohaneme euroga ja sellega seotud muude asjaoludega. Arvan, et muutused on ainult positiivsed ja viivad meie ühiskonna edasi uuele etapile ning mitte kellelgi ei tasuks muretseda. Kui teisedki riigid on nende muutustega toime tulnud, siis ei jää ka tubli Eesti alla ja astub julgelt muudatustele vastu. Tudengilehest võite leida väikese tagasivaate Eesti krooni ajaloole, mis sümboliseerib Eesti krooni ärasaatmist. Sellest lehest võib igalüks leida endale midagi meelepärast ja kui teil, meie head lugejad, on mõtteid, ettepanekuid ja arvamusi, siis kirjutage meile julgelt!

Armastage oma kallimaid ja lähedasi!

Liisi Poomann

toimetus

Peatoimetaja (Editor in Chief): Liisi Poomann

Toimetus (Editorial Board): Mall Abel, Luise Savik, Ellen Mjakonkih, Lusine Allahverdjani, Asko Plaado, Elis Madi, Maret Mitt, Kadri Lenk

Keeletoimetajad (Proofreaders): Killu Paldrok, Nicola Hijlkema

Fotograafid (Photographers): Margus Press, Fred-Ander Pärn

Küljendaja (Designer): Sandra Suursaar

Kirjuta meile (Write to us): ebs.tudengileht@gmail.com

Helista (Call): 665 1365

Või astu läbi (Or visit): ruum 208

Väljaandja (Publisher): EBSi üliõpilasesindus

Trükk (Printer): EBS Print

Tiraaž (Circulation): 1000

sisukord

- 4 Kuidas efektiivselt oma aega planeerida?
- 5 EBSi lõpetajaid võib kohata kõikjal maailmas
- 7 Simulatsioonimäng Junior Management School
- 8 Eesti Nokia peitub tudengite peades!
- 10 Vilistlane: Peeter Tõniste
- 16 Ülevaade IT- ja tehnikasündmustest detsembris
- 17 Auto: Škoda Yeti Look ja Alfa Romeo Giulietta
- 20 Eesti krooni teekond läbi aegade
- 22 Tegus ebsikas: Viljo Kase
- 24 Intervjuu loovustreener Harald Lepiskuga
- 26 Foreigners don't bite!
- 26 Speed-dating – what was it and how did it go?
- 27 International Cuisine Evening
- 28 Country Presentations at International Week

10

22

24

28

36

- 31 Strategic partnership with IAE Aix-en-Provence
- 32 Teistmoodi talve lõhn
- 33 Erasmus: George Noniev
- 34 Välitudengina Itaalias ja Ibizal
- 35 Airsoft!
- 36 Mexico – “Crescit eundo”
- 38 Raamatusoovitused
- 39 Kasuta oma vähest vaba aega maksimaalselt!
- 40 Tudeng vs. õppejõud
- 41 Karjäärihoroskoop aastaks 2011
- 41 Kingid iga kuuse alla!
- 42 Galerii:EBS Bowling
- 43 Galerii: EBS International week, International Dinner

Study tour by students from Estonian Business School to IAE Aix (France)

For whom: MA students, MBA students (selected top level bachelor students can apply as an exception)

Where: IAE Aix-en-Provence Graduate School of Management (<http://www.iae-aix.com/en/>)

When: Week of 11th – 17th April (exact dates depend on the flight options)

What: a selection of international seminars – 10 three-day courses to choose from, topics include for example:

- Introduction to Management Consulting, Ulrich Wassmer, Canada
- Strategic Management of Innovation, Robert Defillippi, USA
- CFO's Role in USA Markets: Control and Cost Management, Bruce Neumann, USA

For the full list of seminars during the week please see
<http://www.iae-aix.com/en/iae/international-relations/seminars-conferences-events/>

Costs: students have to pay their flight, housing on IAE's campus at €30 a night, food in school cafeteria, personal expenses

Benefits: top class course on a selected subject, experience from a top graduate school in France, company visits, networking with local and international students, 3 ECTS for free subjects

Additional information:
Katri Kerem, katri.kerem@ebs.ee
Eve Müür, eve.myyr@ebs.ee

LUGEJA NURGAKE
Kirjuta meile, mis Sulle Tudengilehe juures meeldib, mida sooviksid, et oleks teisiti, millest tahaksid siin lugeda, millised on Sinu ootused. Kirju ootame ka lugude kohta!

ebs.tudengileht@gmail.com

Kristin Tippo
Swedbanki krediidiotsuste spetsialist

EBSi **Tudengileht** sattus minu kätte täiesti juhuslikult. Bisnise- ja EBSi-kauge inimesena olid mul muidugi omad eelarvamused, aga üllatuseks lugesin ühte, siis juba teist, kolmandat jne artiklit.

Eriti intrigeerivad olid ajakirja persoonilood (nt „Sisekosmose” looja stoori), sealjuures kõitsid mind paratamatult ka ilusad pidid ja kujundus üleüldiselt.

Meeldis, et teemadekäsitlus hõlmab elu ka väljaspool koolielu, äri ja majandust, mistõttu võiks lehe lugeja olla kes iganes. Igaüks leiaks siit midagi huvitavat enda jaoks – olgu siis välismaa, varia või meelelahutuse rubriigist. Mina küll leidsin!

TOP BUSINESS SCHOOL
internationally known
4 PALMS

Eduniversal Worldwide Business Schools Ranking 2010

On October 28th 2010 the Eduniversal palms were awarded to business schools of high international and local influence.

EBS was awarded 4 Palms!

International influence of a business school is measured on 3 different levels:

- International recognition through accreditations, memberships and international, regional and local rankings;
- International awareness through the votes of 1000 deans;
- The suggestions from the members of the International Scientific Committee.

This is the 3rd time EBS has won 4 palms!
Warmest congratulations to EBS!

Source: <http://www.eduniversal-ranking.com>

ESNi üritused:

- 2-5. detsember:
ESN Tallinn Trip to Lapland - Edition II
- 5. detsember:
ESN Tallinn Ice skating
- 7. detsember:
ESN Tallinn Quiz IV
- 9. detsember:
ESN Tallinn Movie Evening IV
- 14. detsember:
ESN Tallinn Farewell Party

Rohkem infot [ESNi ürituste kohta:](#)

ESN Tallinn

(www.esn.ee/tallinn/events/)

ESN EBS

(Facebook group EBS Erasmus fall 2010)

Kuidas efektiivselt oma aega planeerida?

Kas sul on tihti vaja palju asju valmis jõuda, kuid alati kipub ajast puudu jääma?

Põhiline on õppida keskendumisele sellele, mis on kõige tähtsam. Siin on kiire, tõhus ja hästi organiseeritud tehnika ülesannete edukaks täideviimiseks.

1. samm: Tee suvalises järjekorras nimekiri oma ülesannete kohta.

4. samm: Arvesta ka sellega, milline osa päevast on sulle töötamiseks kõige mugavam.

Mõned inimesed on palju loovamad ja produktiivsemad pigem hommikul kui õhtul.

7. samm: Hoiä oma tegemistel silm peal.

- Tõmba nimekirjast juba tehtud ülesanded maha.
- Sa tunned ennast mõne ülesande valmisaamisel palju rahulolevamalt ja pingevabamalt.
- See omakorda annab sulle ära-tegemisrõõmu ja tunde, et oled midagi saavutanud, mis suurendab ka motivatsiooni tulevaste ülesannete tegemiseks.

Nõuanded:

- Tee täiesti suvalisi asju kahe ülesande vahel, et aju saaks puhata ja sa ise saaksid ennast juba järgmise ülesande tegemiseks ette valmistada.
- Et määraksid võimalikult realistlikud tähtajad, pead mõtlema, et kõik saab valmis vähemalt eelnevas päevas.
- Ära üle pinguta! Pole mõtet teha ebarealistlikku päevaplaani, millest sa ei suuda kinni pidada. Selle asemel, et rohkem asju valmis jõuda, vaid suurendada oma stressitaset.
- Kui su tähelepanu on kõrvale juhitud, siis esimene samm on probleemi äratundmine. Siinkohal võid uuesti lugeda ülesannete nimekirja. Proovi ennast positiivselt ümber meelestada, otsi sobiv koht õppimiseks (näiteks lugemissaal) ja hakka kasutama telefonil automaatvastajat.
- Pärast iga suurema ülesande valmisaamist premeeri ennast mõne vaba momendiga televiisori ees või õhtusöögiga sõpraderingis.

2. samm: Määra, mis ajaks peavad ülesanded tehtud saama.

1. prioriteet: tänaseks või homseks
2. prioriteet: ühe nädala jooksul
3. prioriteet: ühe kuu jooksul
4. prioriteet: järgmise aasta jooksul

5. samm: Jaota tööaeg kindlateks osadeks. Kujuta ette, et sa võistled ajale vastu.

- Tööta veerandtunniste, poole tunniste või tunniste intervallidega.
- Määra endale kindel ajalimiit, millal peab mingi osa ülesandest või terve ülesanne olema valmis.

8. samm: Väldi takistusi, mis võivad su tähelepanu kõrvale juhtida.

- Aeg liigub kiiresti. Paljud inimesed raiskavad oma aega aga sellega, et lasevad järgnevatel harjumustel oma tähelepanu hajutada oluliselt vähemolulisele.
- Ülesannete homse peale jätmine – olulised asjad lükatakse edasi.
 - Aeglane edasilükkumine – tähelepanu on hajunud motivatsiooni puuduse tõttu.
 - Televiisor, mobiil ja sõbrad – kõik need on head viisid, kuidas tööst kõrvale hiilida.
 - Emotsionaalsed tõkked – igavus, unistamine, stress, süümeepiivad, viha, ärritus, kuid ka armumine vähendavad keskendumist.
 - Haigus – haigeks jäämine võib põhjustada ajakavas suuri muutusi.

3. samm: Tasakaalusta oma tegemised.

Tööta oma ülesannete kallal vähehaaval, kuid iga päev. Alusta tänase päeva ülesannetest ja keskendu sellele, mis saab kiiremini või lihtsamini valmis, seejärel liigu edasi järgmise ülesandeni. Kui need kõik on tehtud, võib (kuid ei pea) edasi liikuda järgmise perioodi ülesannete tegemisele. Ideaalis saavad mõned pikema perioodi ülesanded juba enne aegselt tehtud.

6. samm: Tee oma tööprotsessis pause.

Pausid on vajalikud oma mõtete selginemiseks ning vajaduse korral nende ümberfokuseerimiseks. Väikese järelemõtlemise tulemusel võivad tihtipeale kiiresti vastu võetud otsused paista täiesti ebaloogilised ja vajavad suure töö ümbertegemist. Isegi 5-, 10- või 15minutilised pausid aitavad otsuseid paremini hinnata.

9. samm: Ära unusta jätta aega ka meelelahutuse jaoks. Seda ei pea üldsegi olema palju, kuid ole kindel, et seda oleks!

10. samm: Viimane asi – maga 6 kuni 8 tundi päevas. Kui sa ei maga vajalikke tunde täis, kannatad sa ilmselt keskendumisraskuste all ja see ei lase sul efektiivselt tööd teha.

Mall Abel
Allikas: www.wikihow.com

ESSEE ARVESTUS EKSA
SÕBRAD KODU PERE
HOBI TÖÖ PIDU ARMATUS

EBSi lõpetajaid võib kohata kõikjal maailmas

23.–29. oktoobril 2010 toimus Eesti kõrgharidusjuhtide õppereis Singapuri. Delegatsiooni kuulusid kõrgkoolide rektorid, Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuuri esindajad. Reisi eesmärk oli tutvuda maailma kiireima majandusarengu läbi teinud Aasia väikeriigi kõrghariduskorraldusega ja selle strateegilise juhtimisega. Õppereisi korraldas Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuur ning seda finantseeriti ESF programmi „Eesti kõrghariduse kvaliteedi arendamine“ vahenditest.

Eesti delegatsiooni kuulus ka EBSi rektor Peeter Kross, kes oli lahkelt nõus vastama Tudengilehe küsimustele.

Mis Singapuri kõrghariduses üllatas?

Singapur on kasvanud maailma üheks rikkamaks riigiks tänu sealsele väga nutikale kõrghariduspoliitikale. Kõrghariduse kvaliteet on selles riigis üks tähtsaimaid prioriteete ning riik investeerib sellesse väga võimsalt. Singapuri hariduskulud üliõpilase kohta on kümme korda suuremad kui Eestis. Selle tulemused peegelduvad igal sammul, nii kõrgkoolide tänapäevases infrastruktuuris kui ka igapäevase õppe ja üliõpilaselu korraldamises. Singapur on tõesti koht, kus nii üliõpilastele kui ka õppejõududele on loodud ideaalsed õppe- ja töötingimused. Näiteks ülikoolide õppejõudude palgad on Singapuris maailma tippülikoolide tasemel. See on motiveerinud sinna tööle asuma paljusid tippspetsialiste teistest riikidest. Välisõppejõudude ja -üliõpilaste osa ülikoolides ulatub 30%ni.

Mida võiks Eesti õppida Singapuri kõrgharidusest?

Olulised küsimused, mille paremast lahendamisest oleks Eestil Singapurist üksjagu õppida, on näiteks kõrghariduse finantseerimise põhimõtted ja see, kuidas Singapur meelitab ja seob oma riigiga andekaid

noori. Kuigi tegemist on rikka riigiga, makavad seal kõik üliõpilased õppemaksu, mis kompenseerib umbes 20% õppekuludest. 80% ulatuses katab õppekulud riik. Sellega on tagatud kõikide üliõpilaste võrdne kohtlemine. Teiselt poolt aga peavad kõik pärast kõrgkooli lõpetamist töötama vähemalt kolm aastat Singapuris. Just see on eluperiood, kui luuakse perekond ning paljud sinna õppima läinud välismaa noored seovad oma elu ja töö suhteliselt pikaks ajaks Singapuriga.

Osalise õppemaksu küsimus peaks eriti südamelähedane olema Eesti erakõrgkoolide üliõpilastele. Tundub, et võib-olla ka Singapuri mõjutusel on üks Eesti suuremaid parteisid oma valimisplatvormi lülitanud osalise õppemaksu kehtestamise kõikidele üliõpilastele. See tähendaks, et ka Eesti riik kohtleb edaspidi kõiki tudengeid võrdselt. Jääme põnevusega ootama järgmise aasta märtsis toimuvaid parlamendivalimisi.

EBS ja Singapur?

Mul oli EBSi rektorina Singapuris viibides kõige liigutavam ja eriliselt uhke tunne teiste rektorite ees, kui kohtasin seal töötavaid EBSi vilistlasi. Eesti Singapuri aukonsuli hr Sonny

Aswani andmetel töötab või õpib Singapuris hetkel vaid 15 eestlast. Nendest kolm on EBSi lõpetanud! Paistab, et meie tublid lõpetajad suudavad edukalt läbi lüüa ükskõik kus maailma otsas. Üks Singapuris oma karjääri jätkavatest ebsikatest on Kairi Metsaots, kes varem on töötanud ka uurimisassistendina EBSis. Kairi tervitab kõiki oma endisi EBSi kolleege ja tuttavaid!

Tundub, et EBSi lõpetanuid võib tänapäeval kohata kõikjal maailmas, kus toimub midagi põnevat. Saabusin Singapuri Shanghaist, kus EXPO raames korraldati erinevatele Eesti delegatsioonidele mitmeid üritusi. Ka seal paistsid oma tegevusega positiivselt silma ja said eestlaste kiituse osaliseks meie sealsed hiinlastest vilistlased Justin Lin Jia ja Eric Yu Cao. Ericu põhitöökohaks on seejuures EASI esindus Shanghais.

Singapuris viibides oli mul kohtumine Singapuri Management University (SMU) uue presidendi professor Arnoud De Meyeriga. Arutasime ka üliõpilaste vahetamise võimalusi EBS ja SMU vahel. Usume, et koostöö selle suurepärase majandusülikooliga saab peatselt teoks.

EBS graduates' can be found anywhere in the world

From 23rd -29th October, 2010 an education delegation from Estonia made a study tour to Singapore. Members of the delegation included the Rectors of universities and other higher education institutions, as well as representatives of the Estonian Ministry of Education and Quality Assessment Council. The aim of the trip was to examine the higher education management of a small Asian country which has gone through the world's fastest economic development. The study tour was organised by the Quality Assessment Council and was financed by the ESF programme "Eesti kõrghariduse kvaliteedi arendamine" (Quality development for Estonian higher education).

In the Estonian delegation there was also Peeter Kross, EBS Rector, who kindly agreed to answer questions from EBS Student Voice. >>>

What surprised you most in the Singaporean higher education system?

Singapore is one of the richest countries today because of its very clever higher education policy. The quality of higher education is the number one priority in this country and the state invests a lot in it. The amount spent per student in Singapore is ten times higher than in Estonia, and the results can be seen everywhere - universities have a modern infrastructure, and everyday studies and student life are efficient and very well organized. Singapore really is a place where ideal study and work conditions are created for both students and faculty. For example, faculty salaries are at the same level as the world's top universities. This has motivated many top professors from all over the world to move to work in Singaporean universities, where there are now about 30 % foreign faculty and students.

What could Estonian higher education learn from Singapore?

For example, on such important questions as how to finance Estonian higher education and how the country could attract gifted young people from all over the world, better

solutions could be learned from Singapore. Despite the fact that the country is rich, all students pay about 20% of the total fee for their studies and the state covers the other 80%. This guarantees that all students are treated equally. On the other hand, after graduation they have to work in Singapore for 3 years. This is exactly the period when people start their family life and because of that quite often talented young foreigners actually live and work in Singapore much longer than 3 years.

The idea of shared study fees should be of special interest for Estonian students too. It might be that one Estonian political party has put the idea of a shared tuition fee system for every student into its elections programme because Singapore is such a good example. That could mean that in future all students in Estonia are treated equally. So let's wait for the parliamentary elections in March.

EBS and Singapore?

I was very touched and very proud in front of all other Estonian rectors when I met our EBS graduates who live and work in Singapore. The Estonian Honorary Consul in Singapore,

Mr Sonny Aswani, told us that there are altogether 15 Estonians in Singapore, and three of them are EBS graduates! It seems that our graduates can be successful everywhere in the world. One of these is Kairi Metsaots, who graduated from EBS and worked with us as a research assistant, before now working as Sales & Marketing Executive in a company in Singapore. Kairi sends greetings to all her EBS colleagues and friends.

EBS graduates really can be found in every corner of the world where something interesting is taking place. I flew to Singapore from Shanghai, where because of EXPO several events were organized for different delegations from Estonia. Two of our Chinese graduates, Justin Lin Jia and Eric Yu Cao, were also actively involved with different activities and received very good feedback. Eric will continue his work in Enterprise Estonia's Shanghai representation.

In Singapore I visited Singapore Management University (SMU) and met their new President, Professor Arnoud De Meyer. We discussed a possible student exchange between SMU and EBS. Let's hope that cooperation with this great university will be signed soon.

Выпускников EBS можно встретить по всему миру

23-29 октября 2010 руководители высшего образования Эстонии совершили учебную поездку в Сингапур. В делегации были ректоры ВУЗов, представители Министерства науки и образования, Агентства по качеству высшего образования Эстонии. Целью поездки было знакомство с организацией и стратегическим управлением высшим образованием в небольшом азиатском государстве с самыми высокими темпами экономического развития в мире. Поездку организовало Агентство по качеству высшего образования Эстонии, финансирование было осуществлено из средств программы ESF «Развитие качества высшего образования в Эстонии».

В делегацию Эстонии входил и ректор EBS Пётр Кросс, который любезно согласился ответить на вопросы Студенческой газеты.

Что удивляет в высшем образовании Эстонии?

Сингапур стал одной из самых богатых стран мира благодаря разумной образовательной политике. Качество высшего образования – один из важнейших приоритетов, и государство активно инвестирует в эту область. Расходы Сингапура на обучение одного студента

в десять раз больше, чем в Эстонии. Результаты этого заметны на каждом шагу, как в современной инфраструктуре высшего образования, так и в ежедневной организации учебы и жизни студентов. Сингапур – это действительно то место, где для студентов и преподавателей созданы идеальные условия. Например, зарплаты преподавателей в Сингапуре на

уровне лучших мировых университетов. Это мотивирует лучших специалистов из других стран приезжать туда работать преподавателями. Доля иностранных преподавателей и студентов превышает 30%.

Чему Эстония может научиться у Сингапура?

Существенные вопросы, удачное решение которых мы могли бы позаимствовать у Сингапура – это, например, принципы финансирования высшего образования и то, как Сингапур притягивает и привязывает к себе одаренную молодежь. Поскольку речь идет о богатом государстве, все студенты там платят учебную плату, которая составляет примерно 20% расходов на обучение, 80% расходов осуществляет государство. Так для всех студентов сохраняются равные условия. С другой стороны, все обязаны после окончания университета не менее трех лет работать в Сингапуре. Это как раз тот период, когда создаются семьи, и многие приехавшие учиться молодые люди и девушки на долгое время связывают свою жизнь и работу с Сингапуром.

Вопрос частичной оплаты за обучение должен быть очень интересен и для эстонских студентов в частных ВУЗах. Кажется, что под влиянием Сингапура

одна из крупнейших партий Эстонии включила в свою предвыборную платформу введение частичной оплаты обучения для всех студентов. Это значит, что и Эстонское государство одинаково заботится о всех студентах. С нетерпением ждем результатов парламентских выборов в марте следующего года.

EBS и Сингапур?

У меня в Сингапуре возникало трогательное чувство и чувство гордости перед другими ректорами, когда встречал там среди работников наших выпускников. По данным почетного консула Эстонии в Сингапуре в данное время в Сингапуре учится или работают 15 эстонцев. Среди них три выпускника EBS! Кажется, что наши выпускники-молодцы могут быть успешными повсюду в мире. Одна из тех, кто продолжает свою карьеру в Сингапуре Кайри Метсаотс, раньше работала младшим научным сотрудником в EBS. Она передавала привет всем своим

бывшим коллегам и знакомым.

Есть чувство, что выпускников EBS можно встретить в той части мира, где происходит что-нибудь захватывающее. Я прибыл Сингапур из Шанхая, где в рамках EXPO были подготовлены некоторые мероприятия для различных делегаций из Эстонии. И там бросилась в глаза позитивная деятельность наших китайских выпускников Justin Lin Jia и Eric Yu Cao, которые получили благодарность от эстонцев за участие в этих мероприятиях. Основной работой Эрика сейчас является представительская деятельность EAS в Шанхае.

В Сингапуре мне довелось встретиться с новым президентом Университета Менеджмента в Сингапуре (SMU) профессором Арноудом де Мейером. Мы обсудили возможности обмена студентами EBS и SMU. Надеемся, что наша совместная работа в скором времени станет реальностью.

Simulatsioonimäng Junior Management School

Junior Management Schooli on EBS korraldanud juba aastast 2005. Kui senini on JMSi raames gümnasistidele antud ainult teoorialoenguid, siis uue kontseptsiooni kohaselt saavad noored loengus omandada ka kohe praktikasse panna, luues oma virtuaalse ettevõtte. See annab igale võistkonnale võimaluse omal käel tunda ettevõtte juhtkonnas tehtavate otsuste tagajärgi, olgu need siis positiivsed või negatiivsed. Edu saadab neid, kes suudavad kõige paremini siduda majandusteooriat praktikaga.

Milleks selline muutus?

„Tänapäeval on ettevõtte eduka käekäigu lahutamatuks osaks nii majandusteooria tundmine kui ka praktilised kogemused,“ sõnas EBSi turundusspetsialist Jaan Tiiman. „Ettevõtte loomine pelgalt kõhutundel lõppeb enamasti pankrotiga. JMSi uue suunaga tahamegi siduda kahte EBSi eelist – tugev teoreetiline ning praktiline lähenemine. Mängu läbinu saab lisaks heale juhtimisalasele kogemusele ka hulganisti teadmisi sellest, kuidas tulevikus oma ettevõtte luua. Kindlasti tuleb ette ka vigu, aga kuna tegemist virtuaalrahaga, siis on resultaadiks väärt õppetund, mitte aga reaalne majanduslik kahju.“

Mängu ülesehitus ja osalemine

JMS on suunatud kõikidele 11. ja 12. klassi õpilastele. Edukaks osalemiseks

Tuleva aasta 22. jaanuaril stardib keskkoolinoortele suunatud EBSi simulatsioonimäng Junior Management School (JMS). Mängus konkureerivad võistlejad omavahel reaalsetel majandusmudelitel põhinevas virtuaalkeskkonnas, kus ellujäämiseks on vaja langetada kiireid strateegilisi juhtimisalaseid otsuseid. Osavõtt on täiesti tasuta.

pole tarvis ei eelnevat majandusharidust ega ettevõtte loomise kogemust. Igale simulatsioonietapile eelneb pooleteisetunnine teoorialoeng, kus EBSi juhtivõppejõud annavad ülevaate vastava valdkonna taustast. Sealt saavad tublimad koguda mõtteid oma ettevõtte töö efektiivsemaks muutmiseks. Loengu teemad on valitud selliselt, et need annaks vajalikke teadmisi ettevõtte loomiseks. Pärast saab kõik kohe ka simulatsiooniosas praktikasse panna.

Simulatsioonimäng on jagatud nelja etappi, mis toimuvad eri päevadel.

Osavõtmiseks on vaja moodustada kolme- kuni viieliikmelised võistkonnad, mille liikmed kehtastavad ettevõtte juhtkonda. Iga meeskond hakkab juhtima oma ettevõtet ning mängitakse läbi mitu aastat loodud ettevõtte algusperioodist. Võidab see, kelle ettevõtte on perioodi lõpuks kõige väärtuslikum. Parimaid ootavad ees ka auhinnad.

Peale auhindade saavad osalejad

diplomi, et on läbinud Junior Management Schooli. Kuna JMS jagab teadmisi juba ülikooli tasemel, siis saavad kõik lõpetanud ka ainepunkte, mida saab kasutada tulevastel õpingutel ülikoolis. Täpsema info osalemise kohta leiate tuleva aasta jaanuarist aadressil www.ebs.ee.

Luise Savik

Eesti Nokia peitub tudengite peades!

Estonian Business School ja Tallinna Teaduspark Tehnopol sõlmisid koostööleppe, mis tagab tudengitele senisest parema võimaluse heade äriideede edukaks realiseerimiseks. Koostöö eesmärk on laiendada nii Tehnopoly klientettevõtete kui ka EBSi inkubaatorfirmade võimalusi äride käivitamisel ja arendamisel.

Ellen Mjakonkih
ellen.mj.a@gmail.com

Foto: erakogu

Aasta-aastalt tulevad tudengid välja järjest innovaatilistest äriideedega,

millist mitmed on hiljem ka turul edukad. Samas on ka neid, kelle säravad ideed ei jõua teostuseni, olgu see siis võimaluste või lihtsalt oskusteabe puudumise tõttu. Alanud koostöö üks eesmärk ongi pakkuda noortele parimat võimalust oma ideede elluviimiseks, kasutades selleks Tehnopoly tehnoloogia-alaseid teadmisi.

EBSi Ettevõtluskeskuse juhataja Ülle Pihlak kommenteerib: „Eesti Nokia peitub tudengite peades! Olles aastaid töötanud tudengiettevõtetele, näen seal aina süvenevat huvi innovaatiliste toodete arendamise vastu. Noortele ettevõtjatele on iseloomulik avatud mõtlemine ning olen kindel, et varem või hiljem koorub sealt selline äriidee, mille üle Eesti võib uhke olla. Koostöö Tehnopoliga loob eelduse, et selline idee leiab endale ka sobiliku kasvupinnase.“

Koostöö raames kaasatakse parimad tudengite ideed Tehnopoly eelinkubatsiooniprotsessi. Selle puhul ei ole oluline ettevõtte olemasolu, vaid hea idee ning oskus seda kaitsta. Eelinkubatsioon algab äriidee analüüsiga ning lõppeb läbimõeldud äriplaaniga, mida saab Tehnopoly inkubaatoris hakata ellu viima. „Kui meie tudengi äriidee osutub ekspertide hinnangul tõsiseltvõetavaks, aidatakse ka finantseeringu leidmisel,“ kinnitab Ülle Pihlak.

Millist abi saavad tudengid Tehnopolilt?

Kuna Tehnopol on teadus- ja ärilinnak just tehnoloogiafirmadele, siis saavad abi ennekõike need tudengite ettevõtted, kelle äriidee on ühel või teisel moel tehnoloogiaga seotud. Tehnopolis te-

Ülle Pihlak leiab alati mooduseid viimaks alustavaid tudengiettevõtteid õigete inimestega kokku.

gutsevad heal tasemel ettevõtluskonsultandid, samuti on Tehnopolil head koostöösidemed mitmete oma ala ekspertidega. Senine koostöö on näidanud, et Tehnopoly töötajad on väga abivalmid ja aitavad meie tudengeid ekspertidega kokku viia.

Lepingust on kasu aga mõlemapoolne. Nimelt vajavad mitmed juba Tehnopoly klientideks saanud ettevõtted uuringuid, millega saame meie aidata. Tihti on meie tudengid hädas näiteks kursusetöö teema leidmisega. Nii saamegi need kaks asja ühendada – meie tudengid teevad kursusetöö raames Tehnopoly klientettevõtetele vajaliku uuringu.

Näiteks käesoleval semestril olid mõned meie magistrantuuri tudengid hädas ettevõtte leidmisega, kellele teha diagnostika õppeaine „Organisatsiooni diagnostika“ kodutööks. Samal ajal vajasisid aga sellist diagnostikat mitmed Tehnopoly klientettevõtted. Nii saigi nad kokku

viidud ja kasu oli nii magistrandil kui ka ettevõttel päris suur.

Kuidas toimub kandideerimine?

Igaüks saab kandideerida eelinkubatsiooni, selleks pole vaja mingit lepingut. Meie eesmärk ei ole kuskile kandideerida, vaid saada nõu ja abi, kui tudengite äriprojekt eeldab tehnoloogiaalast teavet.

Kust saab lisainformatsiooni?

Infot saab aadressilt www.tehnopol.ee. Esmalt võiks siiski pöörduda Ülle Pihlaku poole.

Tule inkubaatorisse!

Tehnopoly äriinkubaator pakub alustavatele ettevõtetele

- abi äriplaani koostamisel ja edukal elluviimisel
- finantseeringute leidmist
- koostööpartnerite leidmist nii Eestis kui ka välisriikidest
- koostööd ettevõtte kasvu toetavate võrgustikega nii Eestis kui ka välisriikides
- sisustatud kontori- ja vastuvõturuumi nii Eestis kui ka välisriikides

Tehnopoly äriinkubaator ootab

- uudet ja nutikat äriideed koos toote või teenuse täpse kirjeldusega
- motiveeritud meeskonda idee teostamiseks
- ambitsiooni teha suuri asju mitte ainult Eestis, vaid ka välisriikides

Omavahelise koostöö alustamine on imelihtne.

Tehnopoly kodulehelt tuleb vaid saata oma äriidee lühikirjeldus ning ülevaade oma meeskonnast. Samuti oodatakse lühikest kirjeldust teie ootustest ja lootustest seoses Tehnopoly või Tehnopoly äriinkubaatoriga.

Allikas: www.tehnopol.ee

SINU VÕIMALUS

KANDIDEERI TUDENGILEHE PEATOIMETAJAKS

TÖÖ KIRJELDUS:

LEHE TOIMETAMINE JA ILMUMISE EEST VASTUTAMINE
AJAKIRJANIKE TÖÖ KORRALDAMINE, SUUNAMINE JA TOETAMINE
VAJADUSE KORRAL ARTIKLITE KIRJUTAMINE
PIDEV KOOSTÖÖ KEELETOIMETUSE, KÜLJENDUSE, TURUNDUSE JA TRÜKIGA
REGULAARNE KOOSOLEKUTE KORRALDAMINE
PIDEV SUHTLEMINE ÜLIÕPILASESINDUSE JUHATUSEGA

NÕUDMISED KANDIDAADILE:

TEADMISED AJAKIRJANDUSEST JA TÄNAPÄEVA PERIOODIKAST
KOHUSETUNDLIKKUS, PAINDLIKKUS JA STRESSITALUVUS
OTSUSTAVUS, MOTIVEERITUS, VASTUTUSTUNDELISUS JA ENESEKINDLUS
VALMIS TÖÖTAMA KA TÖÖVÄLISEL AJAL
HEA ARVUTIKASUTAMISE OSKUS (MS OFFICE, FTP-PROGRAMMID)

PAKUME:

HEAD JUHTIMISKOGEMUST
HÄID ARENEMISVÕIMALUSI
NOORUSLIKKU KOLLEKTIIVI JA LOOVAT KESKKONDA
KASULIKKE KONTAKTE KOGU ELUKS
AKTIIVSUSSTIPENDIUMI VASTAVALT TÖÖPANUSELE

KUI SA ARVAD, ET OLED SELLELE AMETIKOHALE JUST ÕIGE INIMENE,
SIIS PALUN SAADA OMA CV AADRESSILE EBS.TUDENGILEHT@GMAIL.COM
HILJEMALT 12. DETSEMBRIKS! TÖÖLE ASUMISE AEG 05.01.2010.

Peeter Tõniste: „Kõige olulisem ärimaailmas on inimese oskus kasutada just seda, mida sa oled elus õppinud.”

Peeter Tõniste on kahekordne EBSi vilistlane, ASi Norma tootmisjuht ja ühtlasi ka juhatuse liige. Ta on äriees, kes on oma 26aastast töökogemust ja suurt panust ASi Norma nõus jagama meiega lõputöö kaudu, et EBSi üliõpilased saaksid päriselu küsimusi arutada ja nende põhjal õppida, kuidas ärimaailmas asju lahendatakse. Lugegem ja õppigem, kuidas inimese tahe ja soov areneda aitavad unistusi ellu viia.

Lusine Allahverdjan

alverdi_88@hotmail.com

Fotod: Fred-Ander Päm, erakogu

Palun rääkige natuke oma lapsepõlvest.

Olen sündinud Tallinnas 1963. aastal, kus ma ka kasvasin. Lapsepõlve veetsin Kadriorus. Lapsena tegelesin suhteliselt aktiivselt ujumisega ja natuke mängisin ka käsipalli. Ujumisega tegelesin pikalt, neli-viis aastat. Lugesin kogu aeg palju ja raamat on olnud mu sõber kogu aeg. Õppisin Tallinna 2. Keskkoolis, mis on praegu Tallinna Reaalkool.

Millised olid lapsena teie unistused?

Selles vanuses poisid unistasid toona autojuhtimisest. Auto ei olnud siis nii kättesaadav nagu praegu. Võib olla ma ei tahtnudki nii palju autot saada, aga autoga tahtsid kõik sõita.

Mis on teie jaoks hea haridus?

Hea haridus on selline haridus, mis võimaldab teha seda, mida oled õppinud, kasutada oma teadmisi. Inimesed, kes seda suudavad, on kõige õnnelikumad. Tihti on nii, et inimene õpib näitlejaks, aga temast saab raamatupidaja. Vast kõige õnnelikumad on inimesed, kes on tahtnud midagi õppida ja teada saada ning pärast oma elus õpitud ühel või teisel viisil rakendada.

Hea haridus on selline haridus, mis võimaldab teha seda, mida oled õppinud, kasutada oma teadmisi. Tänu oma heale haridusele ma olen see, kes ma olen.

Millised plaanid olid teil pärast keskkooli lõpetamist?

Ma ei suutnud pärast keskkooli lõpetamist kohe otsustada, kelleks ma hakkan. Tahtsin saada juristik, siis ajaloolaseks, aga mul ei olnud selget soovi ja ma „pikendasin” oma lapsepõlve selles teadmatuses. Siis ma pidin loomulikult teenima nõukogude armees, sidevägedes, kaks aastat. Tagasi tulin 23aastaselt ja alles siis hakkasin mõtlema, mis minust päriselt saab.

Kas ajateenistus oli raske aeg?

Ma ei saa aru juttudest, et Eesti kaitseväes teenimine on raske või keeruline. Praegune teenistusaeg on nii lühike, väga tihti saab koju, ajateenijatel saab külas käia (mina käisin kahe aasta jooksul kodus vaid ühe korra). Ma ei arva, et see on raske. See on hoopis hea võimalus saada ühe kogemuse võrra elus rikkamaks. Jutt, et aeg läheb kaotsi ja karjäär kannatab, ei pea vett, kuna teenistusaeg on ju nii lühike. Oluline on see kogemus, mida ma sain. Armees õpetas noorel poisil elus hakkama saamist, sest sa tegelikult oled seal üks, ja abiks ei tule mitte keegi.

Mis sai siis, kui te tagasi tulite?

Õppisin natuke aega Tartu Ülikoolis kaugõppes ajalugu. Varsti ma läksin sealt ära, sest aeg hakkas muutuma – Eesti iseseisvumine ja teised sündmused –, samas kadus mul huvi ajaloo vastu. 1985. aastal hakkasin tööle Normas. Norma oli juba väga suur ettevõtte, mis palkas üle 3000 inimese ning tegeles turvavõõde, mänguasjade ja paljude muude asjade tootmisega. Mul ei olnud inseneriharidust, aga kuna seal oli töökäsi vaja, siis üks minu sõber kutsus mind Normasse tööle. Töötasin ühe katselabori insenerina.

Kolme-nelja aasta järel hakkasin huvituma nii suure tootmisettevõtte mehhanismidest. Olen ennast vahepeal proovinud ka teistes valdkondades

Vaatamata oma saavutustele ärivaldkonnas, on perekond jäänud kõige tähtsamaks. Kui ma olen oma perega, oma lastega, pühendan ennast nendele, püüan välja mõelda mingi ühistegevuse, mis meid ühendab!

(kvaliteet, ostuteenistus), kuna sellise ettevõtte puhul see on sama, mis erialavahetus. Tundsin sisemiselt huvi selle vastu, kuidas nii suures ettevõttes asju paremini teha. Kuna ma olin siis juba piisavalt vana ja EBS oli mõned aastat olemas olnud, läksin EBSi õhtuõppesse ärijuhtimist õppima.

Miks langes otsus just EBSi ka-suks?

1997. aastal ei pakkunud uuel, tänapäevasel tasemel ärijuhtimist mitte ükski Eesti avalik-õiguslik kõrgkool. 1990. aastate keskel oli EBS ainus koht, kus võis saada tänapäevast äriharidust, ja mis veelgi tähtsam, see oli koht, kus saada just praktilist äriharidust.

Kuidas kulges õppetöö?

Alguses oli mul väga raske õppida, sest ma olin kursusel kõige vanem. Pealegi oli pärast keskkooli lõpetamist mul tekkinud suur auk näiteks matemaatika ja statistika koha pealt. Pärast pingelist esimest aastat kõik sai korda ja ma lõpetasin EBSi bakalaureuseõppe nelja aasta pärast. Juba õppimise ajal hakkasin Norma sees karjääri tegema: kõigepealt olin ühe jaoskonna juhataja, siis

vabrikujuht. Kõike, mida ma Normas tegin, seda ma praktiliselt proovisin ka

Ma suudan inimesi kaasata ja veenda, et eesmärk on saavutatav. Tähtis on arusaam, visioon sellest, kus me praegu oleme ja kuhu me soovime jõuda!

koolist õppimisel. EBSis on väga palju *case study*sid ja ka minu lõputöö oli EBSi palvel seotud juhtumite lahendus-tega. Prof Ruth Alas soovis, et sellest võiks saada hea töömaterjal, et üliõpilastel oleksid organisatsiooni muutumist ja organisatsiooni arengut puudutavad juhtumid – minu baka-laureusetöö oligi nende juhtumite kirjutamine. Pärast kooli lõpetamist käisin ma veel mitu aastat EBSis külalislektorina nende juhtumite arutelu läbi viimas.

2001. aastal tundsin, et bakalaureusest on vähe. Just siis tõi EBS turule paketi, mis oli nagu mulle mõeldud. Vana süsteemi järgi bakalaureuse lõpetajatele pakuti peaaegu ühe ja poole aastaga võimalust taotleda teadusmagistri kraadi.

Palun meenutage kõige armsmaid hetki EBSis.

Mulle meenub rohkem magistrantuuris õppimine, kus mulle meeldis esiteks õppimise praktiline pool. Kes õppisid 2002–2003 magistrantuuris, olid kõik kuskil tööl, tegelesid millegagi ja sisuliselt toodi oma töö projektid, probleemid ja võimalused kooli kaasa. Need juhtumid, mida me tundides arutasime, olid igaühe päriselust võetud juhtumid. See aasta oli väga intensiivne, huvitava programmiga, kus oli veel võimalus spetsialiseeruda kas rahandusjuhtimise, organisatsioonijuhtimise või turundusjuhtimise erialal. Mina valisin turunduse ja kommunikatsiooni, mis olid minu jaoks uued valdkonnad, sest enne seda ma tegelesin peamiselt organisatsiooni juhtimisega.

Kas on midagi, mis võiks EBSi

Õppes olla teisiti?

Väga oluline on see, et EBSis jätkuks traditsioon, et peale põhikohaga õppejõudude tuuakse kogu aeg kursuste juurde ka külalisõppejõude või veelgi parem, kui tuuakse praktikuid, kes on midagi reaalset teinud, loonud, ehitatud, müünud. Suurepäraselt toimib ka ärijuhtide kutsumine, kes oma teadmisi tundides koos üliõpilastega jagavad – see mõjutab palju tugevamini, kui üks professor kuivalt midagi räägib.

Kui te otsite uut töötajat, siis millest te lähtute? Mida on teile kui juhile tähtis inimeses näha?

Väga raske on kedagi head leida. Loomulikult on eelduseks haridus, kuid minu kogemuse järgi ei ole see alati kõige tähtsam. Kõige tähtsam on tahtmine. Sa tunned selle inimese ära, kelles on potentsiaali ja kes tahab areneda või kes tuli õnne otsima (valmissooja töökoha otsima). Enamik neid noori, kes on praegu Normas 30- või 35aastased, on siia tööle tulnud 7–8 aastat tagasi ja üldjuhul on nad Tallinna Tehnikaülikooli lõpetanud bakalaureused. Nad on tulnud ja nende jaoks ei ole olnud oluline, kes nad siin esimeses astmes on. Mõned neist on alustanud väga madalalt, teinud käed mustaks, järg-järgult kasvanud. Ja need tulemused on tavaliselt kõige paremad. On juhtumeid, kui sa võtad kedagi väljast, kes on juba professionaal, ta on kümme aastat kuskil töötanud, tal on kogemus olemas, tal on mingi taust. On mõned juhtumid, kus inimene on väga hästi tulnud sisse ja integreerunud, kuid samas on olemas olukordi, kus kümne aastaga on inimene omandanud töövõtete ja käitumismallid ja ta ei mugandugi. Kõige tähtsam ongi, et inimene õpib midagi, mida ta hiljem tahab teha, tal on tahe ja soov areneda (mitte tahe ja soov saada kõrge positsioon esimesel aastal) ja ta on võimeline muutuma.

Kas te oma ettevõttes pakute arenemisvõimalusi?

Kui inimene on kaks-kolm aastat töötanud ja me näeme, et ta on tubli, ta tahab kasvada, ja ta ütleb siiralt, et praegune töö enam väga ei rahulda, kui ta tahab ja

julgeb võtta suuremaid väljakutseid, siis me hakkame koos vaatama, mida teha saab – mis on tema võimete kohane ja kuhu tal on võimalus areneda.

Palun tutvustage oma ettevõtet natuke lähemalt.

Ettevõtte on loodud 1891. aastal ja praegu ta on üle saja aasta vana. Alguses oli tegemist väikese plekikojaga. Hiljem ettevõtte kasvas ja arenes. Norma nimi on firmal aastast 1937. Nõukogude ajal tegeles Norma ka mänguasjade ja majapidamistarvete tootmisega. Seotus rahvusvahelise autotööstusega sai alguse 1973. aastal, kui Normas alustati autode ohutusrihmade tootmisega Venemaa turule. Autode turvavarustuse ja komponentide arendamine, tootmine ja müük on praegune põhitegevus. Praegu kuulub Norma suurde rahvusvahelisse kontserni Autoliv.

Palun kirjeldage oma karjääriredelit.

Algusest olin ma tavaline reainsener, veel ka ilma insenerihariduseta, siis sai minust jaoskonna juhataja, siis väikese allüksuse direktor. Hiljem pandi kõik vabrikud kokku ja loodi uus üksus – komponentide tootmise divisjon. Mina olin selle divisjoni direktor, kellele allusid kõik vabrikud, mis tootsid komponente. Aastast 2008 olen ma tootmisdirektor ja ühtlasi ka juhatuse liige. Tootmisdirektor koordineerib kogu tootmistegevust, talle allub natuke üle 500 inimese.

Kas olete praeguseks oma saavutustega rahul?

Jah, kindlasti. 26 aasta jooksul on palju tehtud. Ma tunnen kõiki inimesi, mulle meeldib siin töötada. Mul on hea meel, et siin on koos nii vanad olivad, kes on Normas olnud juba üle 30 aasta ja kes kannavad kogemust vanadest aegadest, ja noored, kes on tulnud siia hiljuti.

Mida võib nimetada elu suurimaks saavutuseks siiani?

Kõige tähtsamad on siiski pere ja lapsed. Kahtlemata suur saavutus on see, et mul on õnnestunud anda selge panus ettevõtte arengusse viimase kümne

Kommentaar

Peeter on põline ebsikas. Kuue aasta jooksul on ta siit majast saanud kaks akadeemilist kraadi, vaid doktoriõpe on läbi tegemata. Tean, et sellegi vastu on ta huvi tundnud.

Tema tööalasest püsivusest ja süvenemisest annab märku meie ajale harukordselt tihe ja pikk karjäär Normas – 25 aasta jooksul on ta tootmise rida pidi tõusnud ASI Norma juhatusse.

Meie tutvus sai alguse, kui ta lõpetas kaugõppes bakalaureuseprogrammi ja kirjutas lõputööks analüüsi Norma arenguetappidest. Sellest tuli välja niivõrd hea case, et saime mitme aasta jooksul koos Peetriga seda läbi teha strateegilise juhtimise kursustel. Tegemist oli suurepärase ja õpetliku näitega elust, kuidas ühe firma organisatsioon ja juhtimine muutusid üldises muutuste keerises kümnekonna aasta jooksul. Peeter oskas seda kirjas ja jutus kenasti klaariks teha.

Tänu Peetrile oleme saanud ka oma tudengitele näidata, mismoodi tootmisettevõtte seestpoolt välja näeb.

Tõnu Kaarelson

aasta jooksul ning väga aktiivselt olla protsessides sees ja mõelda selle peale, et ettevõttel läheks hästi. Teisest küljest olen ma paralleelselt oma karjääriga suutnud saada hea hariduse ja mis veel olulisem, on õnnestunud enda arvates väga hästi seda haridust „linkida” minu

igapäevase tööga.

Kas harrastusteks ka aega jääb?

Ikka jääb. Mulle meeldib käia ujumas, saada sõpradega kokku, juua veini.

Armastan palju lugeda ning loomulikult meeldib reisida ja näha teisi inimesi. Kuna minu töö Normas on pingeline ja ma pean palju kokku puutama selliste raskete otsustega nagu investeerimiseplaanid, investeringute elluviimine jne, siis vabal ajal tegelen ma pigem „pehmete“ asjadega, nagu lugemine, kunst ja kirjandus.

Kuidas stressiga toime tulete?

Katsun leida mingisuguse tegevuse kas sõpradega, tuttavatega või valdkonnaga, mis ei ole minu põhitegevusega seotud. Ma ei taha saada kokku pärast tööd, minna välja ning juua veini ja rääkida inimesega, kellel on sama valdkonna probleemid – ehk sisuliselt jätkata tootmisnõupidamist väljaspool tööd. Pigem ma tahaks tegeleda ükskõik millega, mis ei ole minu valdkonnast – see aitab mind, lülitab oma probleemist välja.

Mainisite reisimist. Kus te olete käinud ja mis on kõige rohkem silma torganud?

Mulle meeldib Lõuna-Euroopa, Itaalia ja eriti Sitsiilia, Kreeka ja eriti need saared. Mulle meeldivad sealsed inimesed, kes on mitte just mañana mentaliteediga, kuid nad ei ole niivõrd kinni sellest murest, et mis nüüd saab. Nad on sellise mõtteviisiga, et küll saab. Kui sa oled nendega koos, sellises keskkonnas, siis aja jooksul sa paratamatult võtad omaks nende rütmi, elufilosoofia, päikese ja soojuse. Eesti inimesed ei ole nii soojad. Ma ei läheks siit ära, siin on hea, kuid seda soojust ja inimlikku mõistmist ta-sub seal õppida.

Kuidas te ennast iseloomustaksite?

Iseennast on raske iseloomustada, aga teised ütlevad, et mul on võime visualiseerida. Oskan meeskonnale või lähikondlastele verbaalselt visualiseerida seda pilti, kus me täna oleme ja kuhu me tahame jõuda, näiteks kahe aastaga

Oma 26 aastaga Normas on tehtud väga palju, ma sain väga aktiivselt olla protsessides sees ja mõelda selle peale, et ettevõttel läheks hästi.

või aastaga. Kui see visioon on kõigil silmi ees ja me kõik oleme kokku leppinud, et me tahame sinna jõuda, siis on ju ainult aja ja raha küsimus, millal me sinna jõuame.

Tavaliselt inimesed saavad seda, mida

nad ise tahavad: kui inimene ei taha midagi saada, siis ta järelikult ei saa, kui see just ei kuku taevast alla. Tavaliselt saad sa täpselt seda, mida sa tahtsid. Kui sa visualiseerid selle, mida sa tahad, siis sa hakkad sinna poole liikuma. Võib-olla

ma suudan inimesi kaasata ja veenda, et eesmärk on saavutatav.

Kui palju teie arvates peaks inimene veetma aega oma perega?

Kui lapsed on väikesed, siis sa pead olema rohkem kodus. Ja oluline on ka see, et see aeg, kui sa kodus oled, siis sa tegeled nendega. Aeg on tihti lühike, ma ei jõua iga päev nendega neli-viis tundi olla. Aga kui ma olen kodus, siis ma tegelen nendega kas või ühe tunni päevas. Aktiivne ühistegemine on oluline.

Praegu on mu lapsed juba. Loodan, et ma olen käitunud õigesti neid kasvatades, sest praegu võin ma nendega rääkida nagu täiskasvanud inimestega, arutada koos asju ja meil on üksteisega väga hea olla.

Oluline on kvaliteet, mitte kvantiteet. Kindlasti peaks olema lastega koos, kui nad ise otsivad ja tahavad sinuga koos olla: puhkust tuleb veeta koos, aktiivseid reise ette võtta.

Kas teil pahesid on?

Kindlasti on. Sooviksin, et ma oleksin palju parem kuulaja. Loomulikult ma võiksin vähem suitsetada, aga need on inimlikud pahed.

Mis võiks olla see õpetlik raamat, mida tahaksite teistele soovitada?

Neid on muidugi palju. Kui ma olin noorem ja teadsin maailmast vähem, siis oli minu lemmikkirjanik Ernest Hemingway. Nüüd ma ei ole veel teda uuesti lugema hakanud. Mulle meeldisid kõik tema Esimest maailmasõda käsitlevad raamatud.

Kui rääkida Eesti klassikutest, siis mulle on alati meeldinud lugeda Jaan Krossi. Praegu ei ole ta noorte hulgas vist eriti populaarne, aga sellised raamatud nagu „Kolme katku vahel” ja „Keisri hull” on tegelikult marupõnevad, inimese saatust käsitletavat romaani. Ühest küljest on nad põnevad, teisest küljest näitavad nad ellujäämisvõimet. See, kuidas üks vahva eesti mees erinevatel aegadel ja muutavas keskkonnas ellu jääb, seda

Peeter Tõniste

Sünnikoht: 1963, Tallinn

Tähtkuju: Jäär

Pere: abielus, 2 last (poeg ja tütar)

Haridus: Master of Science in Business Administration

Ametikoht: AS Norma tootmisdirektor

Hobi: reisimine, lugemine, teater

Lemmik koht maailmas: kodu

Elu moto: unistamine ja unistuste täitmine viib elu edasi

on ta osanud väga hästi visualiseerida.

Te mainisite, et ei soovi Eestist lahkuda. Mis teid siin hoiab, mis meeldib?

Miski asi pole igavene. Ja kui sa oma nõrkustest ja väsimusest mõnikord mõtled, et sa rohkem ei viitsi, siis on see kindlasti vaid emotsioon. Kui natuke puhata ja järele mõelda, siis viitsid jälle.

Mind kinni hoiab vastutus. Teatud projektid, ülesanded, kohustused ja väga paljud tegevused sõltuvad minust. Paljud inimesed on minuga arvestanud, et see asi saab tehtud. Kui sa nüüd ütled, et sa rohkem ei viitsi, siis saab ka nii, aga kindlasti paned sellise sammuga rumalasse olukorda väga palju teisi inimesi, kes ei ole seda mitte kuidagi ära teeninud, kes on tahtnud oma eesmärke saavutada ja arvestanud, et sa oled paadis. Laevast võib maha astuda siis, kui sul on paus ja sa oled sadamasse jõudnud. Elu koosneb etappidest. Eestis on hea äri ajada, siin on küll kliima vastik, aga elada on tore.

Mis on teie tulevikuplaanid?

Tahaksin, et lastel läheks hästi. Minu jaoks on oluline, et lapsed leiaksid õige tee, ja ma hakkam neid igati toetama. Ma olen rahvusvahelise ettevõtte tootmisdirektor ja mul puudub hetkel soov

kuhugi liikuda, ma olen lihtsalt avatud ja vaatan ringi. Kõige olulisem on minu jaoks Norma hea käekäik, mitte isikliku positsiooni teenimine. Meil olid viimased kümme aastat head tulemused ja mul on soov, et järgmised kümme oleksid samad suurepärased. Siin on praegu tööl 800 inimest, ja vahva oleks, kui Norma annaks viie aasta pärast tööd 1600 inimesele. See on tähtis. Oluline ei ole mina-pilt tulevikus, vaid see, et sellel ettevõttel kümne aasta pärast läheks hästi.

Kui harrastustest rääkida, siis turistina ma ei ole käinud Aasias. Olen Euroopas ja Ameerikas käinud, aga ma olen alati tahtnud minna Jaapanisse. Sinna tuleb aga minna kevadel kirsside õitsemise aegu ja siis ei ole mul tavaliselt kunagi aega. Jaapanisse ei ole mõtet minna nädalaks, sest sinna on pikk lennureis, kestab kaua, sa kurnad ennast ära. Tuleb minna kaheks nädalaks, aga ma ei ole ühelgi aastal leidnud selleks kevadel aega.

Kas teil on midagi öelda praegustele ebsikatele?

Kui EBSist rääkida, siis selle kooli sünonüüm peaks olema selline, et seal õpetatakse ettevõtlust ja valmistatakse ette ettevõtjaid ja ärijuhte. Seal õppida ei ole odav. Õpingute eest tuleb maksta ja selle eest peavad üliõpilased nõudma hariduse kvaliteedi. Soovitan juba õppimise kõrvalt saada ka esimene töökogemus: mida varem inimene leiab võimaluse hakata praktilist tööd tegema, seda parem talle. See ei tähenda, et ta peaks hakkama direktoriks või ettevõtte juhiks, vaid see peaks olema kuidagi ettevõtlusega seotud. Kui inimene õpib näiteks neli aastat, ema-isa maksavad ja ta pole mitte päevagi ise kuskil tööd teinud, siis on tal pärast väga raske elus sellel erialal hakkama saada. On ju kurb, kui äriharidusega inimene on töötu või tegeleb tööga, mis ei ole erialaga seotud. Igal juhul on selle eriala juures tähtis praktiline töötegemise kogemus, sotsiaalne kogemus, suhtlemine.

EBS

**KAMMERKOORI
JÕULUKONTSERT**

**NIGULISTE KIRIKUS
(NIGULISTE 3)**

**LISAKS KOORILE TEEB KAASA
KRISTJAN KASEARU**

19. DETSEMBRIL 2010

KELL 19.00

KONTSERT ON TASUTA

Ülevaade IT- ja tehnikasündmustest detsembris

Asko Plaado
Asko.Plaado@gmail.com

Foto: www.technica-online.ch

Käes on detsember. Seekord katsun IT-artiklil rohkem rõhku panna väiksematele ning ehk rohkem eluks vaja minevatele vidinatele kui eelmine kord. Päikesepatareiga klaviatuur, uus internetilehitseja Rockmelt, uus otsingumootor Blekko, uued graafikakaardid Nvidialt, kas eelistada core i5 või i7 – kõigest sellest on juttu selle kuu artiklis.

Logitech Wireless Solar Keyboard K750

Logitechi uusim klaviatuur on geniaalselt lihtsa energia-lahendusega – klaviatuuri integreeritud akud saavad energiat klaviatuuril olevatest päikesepaneelidest ning seejuures ei ole vahet, kas neile paistab peale otsene päikesevalgus või laelamp!

Logitechi kinnitusel suudab klaviatuur pilkases pimeduses töötada kuni kolm kuud, mis peaks olema piisav aeg isegi Põhja-Soomes elavatele inimestele, Eestist rääkimata. Laelambi puhul on aga tähtis, et tegu oleks vana hea hõõglambiga – säästu- ja LED-lambid ei pidavat klaviatuuri energiarvarusid siiski toitma. Vidina hinnaks kujuneb Euroopas eeldatavalt 80 eurot.

(www.logitech.com)

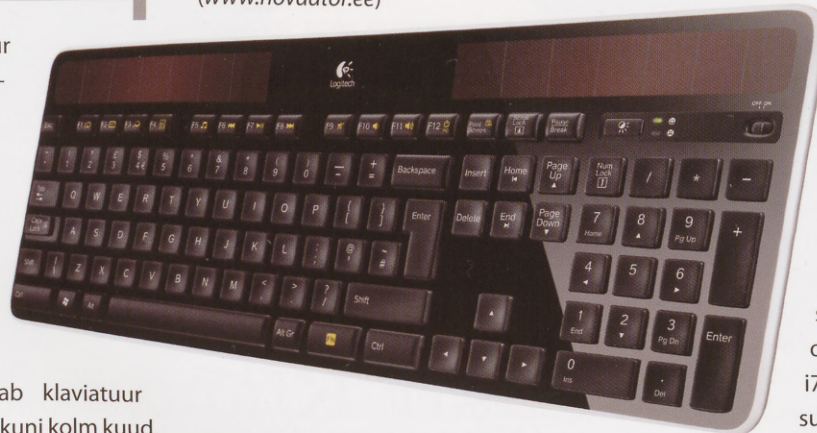
Rockmelt ja Blekko

Netscape'i looja Marc Andreessen on välja tulnud uue veebibrauseriga Rockmelt. Rockmeldi põhierinevus teiste lehitsejatega võrreldes on see, et see on otseselt seotud sotsiaalmeediaga ning selle asemel, et käia Facebookis, Twitteris ja Google'is eraldi, on

kõik need (sotsiaalmeedia) funktsioonid koondatud kohe ühele lehele. Rockmeldi kasutamiseks on aga vaja Facebooki kontot. Karta on, et selline seotus ei taga entusiastide seas suurt edu. (www.theinquirer.net)

Novembri algul käivitas USAs resideeruv ettevõtja uue otsingumootori nimega Blekko, mille eesmärk on pakkuda kasutajatele turuliidrist Google'ist kvaliteetsemaid ja usaldusväärsemaid allikaid. Blekko otsingutäpsus põhineb kasutajate eelnevatel hinnangutel, kui nad midagi otsivad – igal Blekko kasutajal on võimalik otsingutulemusi hinnata ning sellega moodustuvad ka pingeread. Blekko looja mainib, et tegu on otsingumootorite Wikipediaga, ent kindlasti ei piisa selleks, et Google'it seljatada.

(www.novaator.ee)

Nvidia Geforce GTX580 graafika-kaart

Pärast suhteliselt läbikukkunud GTX480 esitlemist märtsis teadsid kõik, et Nvidia töötab täiskoormusel, et saada tagasi oma edu pearivaali AMD (ATI) ees, mille nad GTX480 seeriaga kaotasid. Nüüd on see hetk kätte jõudnud GTX 580 kaardi näol. Kaua tehtud kaunistused väljendit võib siinkohal kindlasti kasutada. Enamikus testides on GTX580 esikohal ning kiidusõnu saab ta ka energiatarbimise koha pealt. Nüüdseks on ka teada fakt, et kohe pärast GTX480 väljaandmist alustasid tublid nvidialased uue kaardi valmistamist. Siit kerkib ka küsimus, kas GTX480 oligi mõeldud vaid kohatäiteks? Igatahes kel

võimalik juba endale uus kaart tellida, oleks GTX 580 kindlasti hea valik. (www.tomshardware.com)

Core i5 või i7?

Tänapäeva protsessorimaastikul võib tunduda esmapilgul keeruline, et millega siis täpsemalt on tegu. Kas on antud mudel tipp-, kesk- või algataseme oma ja kas küsitud protsessori eest makstakse õiglast hinda? i5 ja i7 peaksid olema vastavalt kesk- ja tippklassi protsessor. Kuid asi pole sugugi nii lihtne, kui esmapilgul tundub. i5 kasutab 1156 pesa (emaplaati hankides on see oluline lisateave – ostes emaplaadi ja protsessori eraldi, on alati vaja selgitada välja nende ühildatavus) ja on saadaval kahe- ja neljatuumalisena. i7 aga kasutab nii 1156

kui ka 1366 pesa ja on saadaval nii nelja- kui ka kuuetuumalisena. Edasi tulevad „seeriad“ – core i5 esindab 600. ja 700. seeria protsessorit. Lühidalt öeldes on 600. seeriad kahe- ja neljatuumalised ning 700. seeriad neljatuumalised. i7 seeria algab samuti 700. seeriaga, kuid seal on veel 800. ning 900. seeria. i7 puhul on 700. seeria lihtsalt suurema voolutarbega. 800. seeria aga HyperTreadinguga ja

kõrgemate taktsagedustega (N: 870 seeria on nelja tuumaga, kuid suudab korraga jookstada kaheksat paralleelset tegumit ehk task'i ning taktsagedus on 2,93 GHz). 900. seeria lööb aga kõik väga keeruliseks. Sisuliselt on tegu samuti nii nelja- kui kuuetuumaliste protsessoritega ning et nende peensusi siin välja tuua, läheks vaja tervet lehekülge. Parem oleks võtta asi kokku nii – kui raha natuke vähem, soovitaksin võtta i5 760-protsessori, ent kui raha rohkem, on i7 930 igati hea valik! (www.forte.delfi.ee)

Škoda Yeti Look

Tere ilusat detsembri algust! Eksamite aeg on vaikselt kätte jõudnud, kuid õnneks saab istuda ka rahulikult pere seltsis kuusepuu ümber ning mõni aeg hiljem sõpradega uue aasta lubadusi anda. Kuna jaanuaris Tudengileht ei ilmu, siis seekord toon teieni lausa kahe auto testisõidud. Üks neist on aasta auto tiitliga juba pärjatud ning teine on Euroopa aasta auto 2011 kandidaat! Igati uhked nimed. Näis, kas masinad ise ka tiitlit väärt on... Muide, hiljuti juhtusin lugema põnevat artiklit teemal „kumb on parem autojuht – kas mees või naine“. Mis on teie arvamus? Kuid nüüd selle kuu esimese auto juurde!

Asko Plaado
Asko.Plaado@gmail.com
Fotod: Asko Plaado

Testisõit Eesti 2010. aasta autoga

Škoda Yeti valiti Eestis aasta autoks ning ühtlasi oli testimasina südameks globaalselt aasta mootoriks 2010 valitud 1,4-liitrine bensiinimootor, mis arendas 90 KW. Aasta auto ja aasta mootori kooslus oli algul paljulubav, kuid esimest ohumärki nägin juba siis, kui kiikasin pagasiruumi. Jah, seal on palju konkse-vörke, mille taha asjad ilusti kinni panna, kuid pisut häiris pagasiava kõrgus (mis esindaja andmeil on nii kõrge, et hoida auto kere jäigana) ning suhteline väiksus. Testiautol puudus ka tagavararatas, mida asendas rehviparanduskomplekt. Tellides tagavararatta, asetatakse see pagasiruumi põhja, muutes suhteliselt väikese pagasiruumi veelgi pisemaks.

Testiauto oli Ambition-varustusega, mille soodushind testimise hetkel oli 269 900 krooni. Sellises varustuses on kenad kroomliistud ustel ning esi- ja tagakaitseraual, hõbehallid katuse-reelingud, toonitud klaasid ja pärilmuttervärv. Üllatas see, et baasvarustusest ka kahe astme võrra kõrgemal (Basic, Active ning testitud Ambition) tasemel puudusid näiteks tagumised kõlarid ja tagumised elektrilised aknatõstukid. Väga aga meeldis fakt, et juba baasvarustuses on olemas kolmeastmelised istmesoojendused – Eesti kliimas väga mugav ja vajalik lisa! Lisaks on baasvarustuses meeldiv näha püsikiiruse-

hoidjat, kiirusetundliku roolivõimendit ning multifunktsionaalset näidikut kütusekulu, temperatuuri jms kohta.

Sõitma!

Yetis istudes on väga hea ülevaade ümber ringi toimuva suhtes. Kuna Yeti ise on kõrgem kui tavalised linnaautod (tegu on siiski nn linnamaasturiga, millest tulenevalt on masinal kõrge kliirens ning ka püsitemperatuur), on eelkõige linnas väga hõlbus sellega liigelda.

Algul kahtlesin, et kas 1,4-liitrine mootor ikka saab Yeti liigutamiseks hakkama, kuid see kahtlus hajus ruttu. Yeti ei jäänud kiirendades kordagi hätta ei linnas ega ka maanteel ning plusspunktid annaks kindlasti sõidumugavuse üle – kujutaksin ennast vabalt ette näiteks kümnetunnisel reisil, kartmata, et jääsin kangeks või et väsimus tuleks peale. Ruumi on Yetil nii ees kui ka taga esikujulikul. Eriti hea lahendus on taga istujatel: jalgu on võimalik sirutada üsna esiistme alla. Kuid jällegi ei soovitaks kellelgi ette võtta pikemat reisi tagumisel keskmisel istmel, mis on kõva ja siiski suhteliselt väike. Kui neljakesi reisile minna, siis on ka võimalik keskmine iste üldse välja võtta ning

Škoda Yeti Look väljast.

äärmised istmed üksteisele lähemale nihutada. Kogu protsess selle jaoks võtab aega ainult mõne minuti! Positiivselt üllatas ka vaikus – tihti ei kuulnudki näiteks mootori töötamist ja ka maanteel ei olnud isegi suviste kiiruste puhul kuulda ei rehvi- ega tuulemüra. Väga hea saavutus!

Lõpphinnang

Siinkohal tahaksin tänada Auto 100 ASi, kes andis lahkelt Yetit testimiseks. EBSi hindeks annaksin autole hindeks tugeva B, Škoda Yeti Look on ilusa disainiga auto (eriti meeldib mulle esitulede lahendus). Sõit on väga kerge ega väsita, kuid siiski on masinal ka mõned vead. Mainimata on jäänud kü-

Škoda Yeti Look seest.

tusekulu, mis ametlikel andmeil on 8,9 l / 100 km kohta linnas (keskmine 6,8 l / 100 km). Minu arvates on seda pisut palju, kuid sõidulusti pakub see rohkelt. Yetit on võimalik saada ka nelikveolisena, mis tähendab seda, et võib muretult ka asfaldi pealt ära keerata. Yeti on tõeliselt juhile orienteeritud auto, millest on aru saada esimesest hetkest, kui istud rooli taha!

Alfa Romeo Giulietta

Selle kuu teine testiauto on suurepärase Alfa Romeo Giulietta. Miks suurepärase? Sellest kohe lähemalt. Giulietta on ilmne järeltulija Alfa Romeo 147-le, mis püsis tootmises kümme aastat. Sellel järeltulijal pidi olema midagi võimast, midagi sensatsioonilist ning sellega on itaallased ka hakkama saanud. Alates kaunist välisdisainist ning lõpetades kenasti viimistletud ja selgelt Alfa-höngulise sisemusega. Ei ole raske aru saada, miks Giulietta on hetkel Euroopa auto 2011 kandidaat!

Enne sõitu

Giuliettade hinnad algavad 285 000 kroonist ja baasvarustus avaldab seejuures muljet. Mõned näited: start-stop-süsteem, mille saab ka välja lülitada, „follow me home“ tuled, mis põlevad pimedas pärast alarmi pealepanekut mõne aja, näidates sulle teed, võimas helisüsteem ja väga kõrgel tasemel turvavarustus.

Testisõidu masina hind oli 419 900 krooni ning minu jaoks olid olulisemad lisad selle hinna sees kahetooniline kliima-seade (väga vahvate suurte nuppudega, mille keskel oli temperatuurinäidik, nagu tuumaallveelaeva juhtnupud), multifunktsionaalne rool, mugavad nahkistmed ja kindlasti elektriline klaaskatus, mis pakub nii ees kui ka taga istujatele võrratu võimaluse nautida tähistaeva romantikat. Vähetähtis pole ka navigatsiooniseade, mis peale navigatsiooniinfo kuvas näiteks seda, mis asendis on hetkel DNA (Alfa Romeo valitsasüsteem, kus saab valida sõidurežiimide sport, normal ja lume jaoks mõeldud variandi vahel – auto

seadistab vastavalt ise ära vedrustuse jäikuse, gaasipedaali tundlikkuse jms) ja mis lugu hetkel mängib jm. Istmed on mugavad nii ees kui ka taga (ei väsi kordamast, et ka sel puhul oli tagumine keskmine iste vähemalt täiskasvanule üsna istumatu) ja jalaruumi on ka piisavalt, eriti kui arvestada, et Giulietta on pigem väikeauto.

Sõites!

Testiauto (ka baasmudel) oli varustatud 1,4-liitrise bensiinimootoriga, mis andis välja 120 hj. Kui esmapilgul võib seda tunduda vähe, siis lisaksin, et pöörde-moment oli väikse mootori kohta harvaesinevalt suur – nimelt 206 Nm ning see kindlustas pisikesele Alfale väärilise mineku. Vähetähtis ei ole ka see tunne, mis valdab roolisolejat, kui ta seda teeb. Olen olnud autodes, mis suudavad

Alfa Romeo Giulietta väljast.

0–100 km/h kiirendada ca 7 sekundiga, kuid kuigi Giulietta tegi seda aeglasemini, oli tunne palju vahvam. Mootori hää, käiguvahetuse vahetu elamus – kõik see andis väga hea sõiduelamuse, mida võis ainult nautida. Rahulikult kulgemisel on aga võimalik nautida väga hea kvaliteediga muusikat või rahulikult kaasreisijaga juttu ajada, ilma et oleks vaja kõvemat häält teha.

Pagasiruum on arvestades auto suurust vägagi mahukas. Hea tahtmise korral õnnestub sinna panna ka kuues tudeng koos õlledega. Kui nüüd natuke kritiseerida, mis ei olegi kõige lihtsam ülesanne, siis linnasõidul häiris mõnel auklikumal tänaval tagavedrustusest tulev kolks ning eesolev kindlaegav avaneb üsnagi suure vasakkaldega, mis tähendab seda, et seda avades peab olema ettevaatlik, et sealt midagi maha ei kukuks. Ühtlasi oli joogitopside asend

natuke kummaline – selle jaoks, et oma topsi kätte saada või sinna panna, pidi kõigepealt keskmise käetoet üles tõstma ja ka siis kuulus ülesande lõpliku täitmise juurde väike pingutus. Kuid need on pigem iluvead, millel pikemat peatumine oleks patt. Palju efektselt kõlab see, et avastasin aknaäärte kaunistusteks olevad sametribad. Sellist peent detaili ei ole ma veel mujal näinud.

Alfa Romeo Giulietta seest.

Alfa panoraam-klaaskatus.

Kokkuvõte

Alfa Romeo Giulietta saab minult hindeks suurepärase A, seda küll väikese jõuluboonusega (muide, selle auto võtaks jõuluvanalt kingituseks kohe kindlasti), kuid midagi vähemat ei tahaks talle hindeks anda. Jään põnevusega ootama, mis võiks olla see auto, mis Alfa troonilt lükkaks. Suur tänu siinkohal ka Pilot Motorsile, kes näitas üles erakordset vastutuleikkust ning võimaldas sellel testisõidul teoks saada!

EBSi üliõpilasesinduse jõulutervitus

Kallis ebsikas!

Taas on käes aeg hakata varuma jõulukinke ja õppida pähe mõned jõulusalmid. Õnneks on ka ilmataat olnud see aasta armuline (vähemalt selle tervituse kirjutamise ajal möllas väljas lumetorm) ning on lootust, et jõulud tulevad meil taas valged. Nüüd on Tudengilehel ja üliõpilasesinduse töökal meeskonnal aeg minna väljateenitud jõuluvahetajale, et teiega uuel aastal uue hooga kohtuda. Nimelt näeme juba veebruarikuus, kui tulemas on nii turunduskonkurss, töövarjupäev kui ka EBSi talvapäevad 2011.

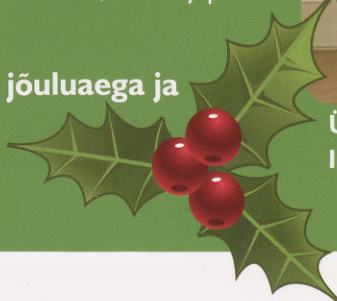
Üliõpilasesinduse nimel imeilusat jõuluaega ja soojust südamesse soovides

Ants Liivat

EBSi üliõpilasesinduse juhatuses esimees

Üliõpilasesinduse töökal kollektiiv ja International Cuisine Nighti külalised.

Eesti krooni teekond läbi aegade

Mall Abel
mall.abel@ebs.ee

FOTOD: internet

Eesti mark

Eesti Vabariik kuulutati välja 24. veebruaril 1918, kuid oma raha noorel riigil puudus. Käis Esimene maailmasõda ja Eestis käibis õige mitmesuguseid võõrriikide rahatähti. Ringlesid Saksa okupatsiooni- ja riigimargad, kõikvõimalikud Vene paberrahad – tsaarirublad, duumarublad, „kerenskid” – ning Soome margad. Samad kupüürid jäid käibima ka pärast sõja lõppu.

Võõras valuuta ei saanud loomulikult rahuldada noore iseseisva riigi vajadusi. Seetõttu hakati Eestis kohe tegema ettevalmistusi päris oma raha emiteerimiseks. Noore riigi Ajutise Valitsuse istungil võeti juba 30. novembril 1918 vastu otsus kehtestada riigi vääringsuks Eesti mark.

Vaatamata rutule, millega oma raha valmistamine algas, ei jäetud unarusse ka raha kujunduslikku külge. 13. detsembril 1918 avaldati rahandusministeeriumi teade, mis kuulutas välja võistluse rahade, postmarkide jms kavandite saamiseks.

Et riigipanga rajamine võttis aega, kuid

Kohe jõuab kätte aeg, kui Eesti kroon vahetub euro vastu. See pole üldsegi mitte esimene kord, kui Eesti peab oma rahatähest loobuma. Alates iseseisvumisest on raha nimetatud erinevate nimedega, trükitud erinevate kujundustega, võetud käibelt ära, kuid ka on emiteeritud mitmeid uhkeid meenemünte ja meenerahatähti. Sellest kõigest see artikkel räägibki.

Riigikassa juba tegutses, otsustas valitsus hakata raha väljastama kõigepealt riigikassatähtedena. Ajutise Valitsuse 9. detsembril 1918. aasta määrus andiski rahandusministeeriumile õiguse emiteerida riigikassatähti, kusjuures Eesti mark võrdsustati Saksa idamargaga.

Alles 24. veebruaril 1919 asutati Eesti Pank. Selle üheks peaülesandeks oli raharingluse korraldamine, milleks pank sai 30. aprillil 1919 ainuõiguse emiteerida pangatähti.

Peale riigikassa- ja pangatähtede andis valitsuse 12. augusti 1921. aasta määrus rahaministrile õiguse emiteerida ka vahetusraha kuni 25margastes kupüürides. Riigiasutusi kohustati võtma vahetustähti vastu piiramatus, eraisikuid piiratud ulatuses.

Eesti kroon I

Marga väärtuse kiire vähenemise ja riigi kullavarude katastroofilise kahanemise tõttu tuli Eestis läbi viia rahareform,

kõigepealt 1924. aasta võlgade valoriseerimiseks (neile püsiva kursi kehtestamiseks). 1. jaanuarist 1928 hakkas ka igapäevases ringluses Eestis kehtima uus kindlal alusel põhinev vääring. Selleks sai Rootsi krooni eeskujul kasutusele võetud Eesti kroon, mis vastas 100 vanale margale ehk puhta kulla 100/248 grammile. Ulatuslik välislaen võimaldas krooni kursi stabiliseerida ja siduda see järgalt Inglise naelaga. Krooni kurs lasti vabaks alles üleilmse majanduskriisi ajal 1933. aastal.

Uue raha kujunduse saamiseks kuulutati 4. juunil 1926 välja 5-, 10- ja 50krooniste kujunduse võistlus, milles osalesid Eduard Wiiralt, Nikolai Triik, Roman Nyman, Peet Aren ja teised tuntud kunstnikud. Konkursi võitis graafik Günther Reindorff, kellele hiljem anti tellimus ka 20- ja 100krooniste pangatähtede kujundamiseks.

Et kroonvääringus pangatähed ei saanud õigeks ajaks valmis, lasti 1928. aasta jaanuaris ringlusesse viimane seeria 100margaseid kassatähti, mis

varustati kirsipunase ületrükiga ÜKS KROON. Alles septembris jõudsid tarbijateni esimesed kümnekroonised pangatähed, millele järgnevatel aastatel lisandusid ülejäänud nimiväärtused.

Peale pangatähtede vajas riik endiselt ka vahetusraha. Eesti kroon jagunes 100 sendiks, sent omakorda võrdus reformieelse margaga. Metallvahetusraha väärtuse ülempiiriks kehtestati 2 krooni. Kroonid-sendid jäid lühikeseks ajaks käibele ka pärast Eesti annekteerimist NSVLi poolt 1940. aastal, alates 25. novembrist kõrvuti NSVLi rublaga. Iseseisvate Balti riikide oma raha kuulutasid Nõukogude organid kehtetuks 25. märtsil 1941.

Eesti kroon II

Välja arvatud Teise maailmasõja aastad 1941–1944, kui Eestis kehtisid nii Saksa okupatsioonimargad kui ka NSVLi rublad-tšervoonetsid, käibis meil kuni 1991. aastani ametlikult vaid nõukogude raha. Siiski võttis juba lsemajandava Eesti programm 1987. aastal kursi iseseisvale valuutale, milleks otsustati taas võtta kroon.

1989. aasta detsembris kuulutas tollane Eesti NSV Ministrite Nõukogu välja uute rahasedelite ja müntide kavandikonkursi. Paberraha kavandite seast määrati esimene auhind Vladimir Taigerile, teine Ado Tuugale ja kolmas Urmas Ploomipuule. Lõplikud variandid valmisid U. Ploomipuu (1 ja 2 krooni) ning V. Taigeri (5, 10, 25 ja 100 krooni) töö tulemusena. Hiljem kujundas V. Taiger ka 50- ja 500kroonise rahatähe.

Müntide puhul otsustati I koht välja andmata ning selle asemel määrati kaks auhinda – metallikunstnikele Mari Käbinile ja Enn Johannesele. Müntide esialgsed kavandid rahvusliku rukkilillega tagaküljel kujundas Mari Käbin.

Seoses Eesti Vabariigi nimetuse ja sümbolite taaskasutuselevõttuga muutusid aga müntide kujunduse nõuded, mis oma esiküljel pidid nüüdsest kandma vabariigi vappi. Lõpuks vermiti kõik mündid 1936. aasta rahade eeskujul: aversil kolm lövi ja aastaarv ning reversil riigi nimetus ja mündi nimiväärtus.

Meenerahatäht

Eesti Vabariigi 90. juubeliaasta ning Eesti krooni taaskasutuselevõtu 16. aastapäeva tähistamiseks emiteeris Eesti Pank esimest korda kümnekroonise meenerahatähe. Selle kujundamisel on lähtutud nii praegu käibiva kui ka sõjaeelse Eesti kümnekroonise kujundusest.

Rahatähe esikülje sügavtrükk on koopia sõjaeelse kümnekroonise, Euroopa tolle aja stiilsema pangatähe esiküljest, millel Günther Reindorff on kujutanud rahvariides neidu viljavihkudega. Rahatähe tagakülg pärineb praeguselt kümnekrooniselt, millele on Vladimir Taiger jäädvustanud Eesti vanima ja suurima puu – Tamme-Lauri tamme. Lisaks kaunistab meenerahatähe tagakülge Eesti Vabariigi vapp. Bonistilise rahatähe on trükkunud De La Rue Currency Limited (Ühendkuningriik).

Euro

2002. aasta 1. jaanuaril tuli kaheteistkümnes Euroopa Liidu riigis käibele ühiraaha euro. Juba 1999. aastast sai eurodes teha pangaülekandeid, kuid seitse pangatähte ja kaheksa münti jõudsid kasutusse kolm aastat hiljem. Eesti jaoks on eurole üleminek mitte ainult suur võimalus, vaid ka kohustus – 2003. aasta sügisel referendumil kiitis Eesti rahvas heaks otsuse ühineda Euroopa Liiduga, mis tähendas ka liitumist euroalaga. Kindlasti võib öelda, et Eesti on kiiresti kohanenud igasuguste muutustega ning küllap see läheb sama hästi ka tuleval aastal.

Kõigil neil, kellel tekkis suurem huvi Eesti raha ajaloo kohta, on suurepärase võimalus astuda läbi Eesti Panga muuseumist, kus on võimalik näha ilmselt kõiki käibel olnud rahatähti ning küsida lisainfot väga abivalmis muuseumitöötajatelt. Sissepääs on tasuta.

Allikas: Eesti raha margast euron (Eesti Panga muuseumi kogude põhjal), 2010

1 kroon: 1992

Autor Urmas Ploomipuu
Esiküljel eesti rahvusliku kultuuri suurkuju Kristjan Raud, tagaküljel vaade Toompea linnusele.

2 krooni: 1992; 2006/2007

Autor Urmas Ploomipuu
Esiküljel teadlane Karl-Ernst von Baer, tagaküljel Tartu Ülikooli peahoone.

5 krooni: 1991/1992; 1994

Autor Vladimir Taiger
Esiküljel eesti maletaja Paul Keres, malendid, tagaküljel vaade Narva jõele Hermannil Ordulinnuse ja Jaanlinna kindlusega.

10 krooni: 1991/1992; 1994; 2006/2007

Autor Vladimir Taiger
Esiküljel eesti folklorist, keeleteadlane ja haridustegelane Jakob Hurt, tagaküljel Tamme-Lauri tamm Lõuna-Eestis.

25 krooni: 1991/1992; 2002; 2007

Autor Vladimir Taiger
Esiküljel kirjanik Anton Hansen-Tammsaare, tagaküljel vaade Tammsaare-Põhja talule.

50 krooni: 1994

Autor Vladimir Taiger
Esiküljel helilooja Rudolf Tobias, tagaküljel ooperi- ja balletiteater „Estonia“.

100 krooni: 1991/1992; 1994; 1999; 2007

Autor Vladimir Taiger
Esiküljel poetess Lydia Koidula, tagaküljel põhjaranniku paekalda vastu sööstev tormilainetus.

500 krooni: 1991; 1994; 1996; 2000; 2007

Autor Vladimir Taiger
Esiküljel rahvusliku liikumise suurkuju Carl Robert Jakobson, tagaküljel Eesti rahvuslind suit-supääsuke.

Viljo Kase: Olen pigem professionaalne konsultant kui tavaline müügimees

Kes küll ei tea lustakaid lugusid müügimeestest, kes tüütavad päevast päeva kas telefonikõnede, uksele koputamistega või muul viisil. Samas ei tohi kõiki inimesi ühte patta panna. Näiteks meie oma kaastudeng Viljo Kase, kes on müügiga tegelenud mitu aastat, on siiralt üks kõige südamlikumaid inimesi, keda ma olen eales kohanud. Peale selle on ta ka endine sportlane, diskor ja muidugi tegus ettevõtja.

Ellen Mjakonkih
ellen.mj.a@gmail.com

Fotod: erakogu, Fred-Ander Pärn

sionifonde ja kui inimestele tundub see valik mõistlikuna, siis miks mitte valida/vahetada pensionifond kohapeal ära.

Sul on oma firma OÜ Eclat. Räägi selle asutamisest ja põhitegevusest.

Firma sündis 2010. aasta jaanuaris. Lõin ta kahel põhjusel: esiteks investeerimiseks, teiseks impordiga tegelemiseks. Eesmärk on osutada müügiteenuseid teistele firmadele. Hetkel tegelen näiteks LHV pensionifondide edasimüügiga. See tähendab, et teen aktiivmüüki enamjaolt kaubanduskeskuses, räägin LHV pensionifondidest. Inimesed ei tea LHV kohta palju, eriti aga seda, kui hea tootlikkusega need pensionifondid tegelikult on. Seega tutvustan LHV pen-

**Kust on tulnud sinu head müügi-
oskused?**

Minu müügi-
oskused on alguse saanud Ameerikast. Olen neli aastat käinud Southwestern Work and Traveli programmiga USAs raamatuid müümas. Selle programmi müügikoolitusi peetakse maailmas üheks parimaks, sest Nashville'is jagavad kogemusi vanad tegijad. Samuti täiendasin oma müügi-
oskusi Vain ja Partnerite ettevõttes töötades, kus õnnestus käia ka ettevõtte pakutataval koolitustel.

Mida sa Southwesterni programmist veel õppinud oled?

See, mida inimene seal õpib, on tohutu ja kohati on seda isegi raske kirjeldada. Ise olen tähele pannud, et minu suhtumine asjadesse ja elusse on totaalselt muutunud. Oluline on see, kuidas sa reageerid erinevatele sündmustele. Õpid paremini iseennast tundma, valitsema oma emotsioone, kogema väljakutseid ja jõuad selgusele, milleks sa oled võimeline. Hiljem mõistad, et kui sa midagi väga tahad, on kõik võimalik. Raamatuid müües kohtub nii paljude erinevatel tasemetel olevate inimestega: kirurg, jurist, juht jne ja mõistad, miks inimesed raamatuid ostavad. Sa võid minna rikkuri juurde, kes saadab su pikalt, või lähed vaese juurde, kes leiab viimase penni investeerimaks haridusse. Samuti aitab müümine jõuda endas ot-

Ma arvan, et inimestele meeldib vestelda nendega, kes oskavad tavalistest müügiinimestest erinevad olla.

susele, kelleks sa tulevikus saada soovid või mida teha. Kes tõesti tahavad elus kogeda midagi, mille üle uhke olla ning mis elus tegelikult edasi viib, soovitan ma seda kogemust kindlasti.

Inimestel kipub olema eelarvamus ja võib öelda, et ka ebameeldivustunne müügimeeste suhtes. Kuidas sa selle eelarvamusega hakkama saad?

Ma ei pea ennast väga müügimeheks, pigem olen ikkagi professionaalne hariduse konsultant USAs. Meie lähenemine on võrreldes tavapärase müügiinimesega teine. Leiame inimestel vajaduse ja pakume lahendust. Kui vajadust haridustoodete järele tõesti ei ole, ega me peale käima ei hakka, vaid läheme järgmise kliendi juurde. Arvan, et inimestele meeldib vestelda nendega, kes oskavad tavalistest müügiinimestest erinevad olla ning leida head kontakti. Tähtis on mitte lasta end heidutada sellest, et inimesed ei salli müügiinimesi.

Käisid USAs just kõige raskematel kriisiaegadel. Kuidas sul õnnestus seal n-ö ellu jääda ja pealegi edukas

Viljo Kase impordib Hiinast goji-marju ja mahla.

Kreetal sai mäetipul veini maistud, metsades apelsine söömas käidud ja rannas palmi all magatud.

olla?

Neil, kes olid eelnevatel aastatel edukad, müügitulemused kriisile vaatamata eriti halvemad ei olnud. Kindlasti oli ka tagasiminekuid, aga seda enam pidin ise parem olema ja leidma need õiged inimesed, kes ostavad. Raskeid hetki tuleb elus alati, aga sa pead endale selgeks tegema, mille pärast sa sinna ikkagi minna tahad. Raha ei tohiks olla ainuke eesmärk, pigem teatud personaalsed ja emotsionaalsed eesmärgid. Southwesterni programm on hästi üles ehitatud ka motivatsioonide poolest, kus on võimalik võita auhinnareisid soojale maale ning palju teisi iganädalasi väiksemaid auhindu.

Sinu firma tegeleb ka importimisega. Mida täpsemalt ja kust sa sisse tood?

Ma impordin Hiinast *goji*-marju ja mahla.

Mida need marjad endast kujutavad?

Goji-marjad kasvavad ainult Hiina mägedes ning neist marjadest räägitakse kui supertoidust. Selles on kõrge beetakaroteeni, antioksidantide ja vitamiinide sisaldus. Nad on antioksidantide poolest isegi mustikatest kümme korda võimsamad. Need marjad on teadlaste üks lemmikuurimisobjekte, sest on niivõrd erakordsed ja võimsad looduslikud vitamiinipommid. Üksnes lühike nimekiri *goji* kasulikkusest: aitab vananemise vastu, tõstab oluliselt toonust, annab energiat ja elujõudu,

aitab parandada nägemisvõimet ja ennetada silmaprobleeme, tugevdab immuunsüsteemi ja organismi vastupanuvõimet jpm. Ühe legendi kohaselt elas üks hiina mees selle abil 252-aastaseks.

Kuidas sa oma kaupu levitad?

Praegu keskendun ökopoodidele ja kohtadele, kus kvaliteetoodang on defitsiit. Miks mitte pidada läbirääkimisi suuremate kvaliteetpoodidega nagu Stockmann ja Solaris. Mõne aja pärast on võimalus osta meie *goji*-tooteid otse kodulehelt goji.ee.

Väikeste firmade puhul on alati kõige keerulisem teha turundust. Kuidas oled sina selle probleemi seni lahendanud?

Minu puhul on asi lihtsam: see toode on väga tuntud teadlike tarbijate hulgas, sest selle kohta on ilmunud ka artikleid. Mahla puhul peaks see minu teada olema Baltikumis ainulaadne. Hetkel plaanime turundust teha enamasti Facebookis ja kui õnnestub, siis ka ajakirjas mõne artikli näol.

Vaatamata ainulaadsusele ei saa kõik nii lihtne olla. Milliste takistustega tuleb sul tegelda?

Esile on kerkinud suur konkurent. Mõned müüvad *goji*-marjad ei ole ökoloogilised ning hind on seega ka palju odavam. Tarbija eelistab üldjuhul ikkagi soodsamat. Samuti on olnud takis-

tusi Hiinaga suhtlemisel keelebarjääri ja venivuse tõttu. Kui leppida ühtedes tingimustes kokku, ei pruugi kõik hiljem nii olla. Näiteks esialgu maksime kindla summa, mis sisaldas endas nii paki sisu kui ka transpordi maksumust. Siis aga pidin transpordi eest lisaks maksma. Hiinlastega on keeruline äri ajada, kui neil on inglise keele oskus kesine. Samas oskan järgmine kord targem olla.

Räägi oma Erasmuse semestrist Kreetal. Mis sind Kreetal kõige enam hämmastas?

Šokk oli tõsiasi, et vähesed kohalikud üliõpilased oskavad inglise keelt ja sedagi kehvast tasemest. Ja kui palju nad tegelikult protestivad! Selle tõttu jäid mul isegi mõned loengud ära.

Mis oli aga kõige meeldivam kogemus?

Kreeklastel on natuke teistsugune temperament, samuti toit ja kultuur. Minu lemmiktoiduks olid näiteks kalmaarid punase veini kastmes, mida Kreetal süüakse pidevalt. Nädalavahetustel sai mäetipul veini maistud, metsades ka apelsine söömas käidud, sai rannas palmi alla magatud, vaadates selgest taevast langevaid tähti ja muidugi mõnusalt liival puhates. Tuli ette ka võimalus mängida kohalikus kooliraadios muusikat, olla raadio-DJ. Kes korra Kreetal käinud, selle tee viib tagasi Kreetale. See on vaid aja küsimus.

Kust algas sinu huvi plaadikeerutamise vastu ja kus sa sellega hetkel tegeled?

CD-de mängimisega alustasin väikesena kohalikus kultuurimajas. Juba 7.–8. klassis mängisin edukalt erinevatel kultuurimajaüritustel. Praegu teen DJ-tööd enamasti erapidudel: firmapeod, Erasmuse peod jms.

Lõpetuseks: mis on sinu elumoto?

Tunne rõõmu sellest, mis sul on, ning oska seda hinnata.

Intervjuu loovustreener Harald Lepiskuga

Harald Lepisk peab Inspiratsiooni-blogi, mis on oma olemuselt ilmselt üks inspireerivamaid ja informatsioonirikkamaid Eesti blogisid. Sealsed artiklid annavad innustust oma eesmärkide poole liikumisel ning on ka niisama huvitav lugemine. Peale selle korraldab Harald Lepisk erinevaid koolitusi ja tegeleb personaalse nõustamisega.

Elis Madi
mmaaddii@hotmail.ee
Fotod: erakogu

Kust sa pärit oled ja milline on olnud sinu haridustee?

Olen pärit Lõuna-Eestist Elva lähistelt. Praegu olen Tartu Ülikooli majandusteaduskonnas ettevõtluse ja tehnoloogia juhtimise magistrant, spetsialiseerudes ettevõtluspedagoogikale. Selle programmi teeb vahvaks mitmekesisus – saab ülevaate eri tehnoloogiavaldkondadest ning kursusekaaslasteks on väga erinevate eluvaldkondade inimesed. Bakalaureuse tegin Tartu Ülikoolis ettevõtetmajanduse ja psühholoogia alal. Ettevõtlus on mind köitnud juba noorest peast, kui pakkusin DJ-teenu-seid ja helitehnika renti.

Mis on Inspiratsiooni-blogi ja kellele see on suunatud?

Inspiratsioon.ee on isikliku arengu blogi ettevõtlikule noorele. 2008. aastal püüdsin leida veebist eestikeelset lehte, kus enda arendamiseks saaks positiivseid impulsse. Ei õnnestunud leida, seega tegin ise sellise lehe, kus noored saaksid ennast edasiviivate ideede ja võtetega laadimas käia. Google Analyticsi järgi on Inspiratsiooni-blogil üle 3000 külastuse kuus ja sealsele tasuta e-kursusele on ennast registreerinud juba üle 800 inimese.

Millised on sinu eesmärgid või tulevikuplaanid?

Praegune fookus on eelkõige sellel, et võimestada noori unistajaid kasvama loovateks liidriteks. Teisisõnu, innustada noori rakendama oma parimaid andeid väärtuse loomiseks ning seda impulssi ka teistele edasi andma. Eriti meeldib mulle seda teha rahvusvahelisel tasandil,

seega jätkan aktiivselt ka väliskoolituste tegemist. Hetkel käivitame meeskonnaga YesMentor.com-i arenguplatvormi, et viia ettevõtlikud noored kokku kogenud mentoritega. Peale kõige muu olen järgmisel aastal Rahvusvahelise Noortekoja Eesti juhatuses, et luua eeltingimusi liikmete individuaalse arengu jaoks. 2020. aastal tuntakse mind inspiratsiooni oraaklina ning 2040. aastal telepaatilise õppemeetodi populariseerijana, mis muudab kardinaalselt meie arusaama õppimisest. Jah, sihi Kuuni ning kui paned mööda, siis langed vähemalt tähtede hulgas.

Mida pead senini oma elu suurimaks saavutuseks?

Senise elu suurim saavutus on oma aneete, tugevuste ja väärtuste mõistmine ning rakendamine. 2006. aastal võtsin eraldi aasta, et pühenduda enda tund-

maõppimisele. Vaherepliigina võin öelda, et enda „leidmiseks“ ei pea rändama mööda maailma. Võtsin akadeemilise puhkuse, õppisin majanduse asemel psühholoogiat, töötasin läbi hulganisti koolitusmaterjale ning samal ajal juhtisin 10miljonilise aastakäibega kaubandusettevõtet, mille olen praeguseks viinud isetoimivaks. Enda avastamise protsessis on võtmekohal endalt õigete küsimuste küsimine ning ausate vastuste andmine. Tänu sellele olen suutnud teha valikuid, mis võimaldavad mul igapäevases töös tegeleda asjadega, mille suhtes olen kirglik.

Kuidas tuled toime ebaõnnestumistega?

Enamasti sel moel, et ennetan neid, suutes õppida ja reageerida juba enne reaalsel „äpardumist“. Teine oluline aspekt on see, et ma määran ise oma edu

Inspiratsiooni blogil üle 3000 külastuse kuus ja sealsele tasuta e-kursusele on ennast registreerinud juba üle 800 inimese.

hindamise kriteeriumid, seega jääb minu enda otsustada, kas ma õnnestusin või ebaõnnestusin. Edu kriteeriumite määramise eelduseks on eneseteadlikkus – sa ise tead, millised on sinu olulised eesmärgid, mis on tugevused ning kus tahad end edasi arendada. Kutsun ebaõnnestumisi „huvitavateks olukordadeks“ ja õppetundideks. See aitab eemaldada negatiivse emotsiooni ning vaadata olukorda ratsionaalselt kõrvalt.

Kas on keegi, kellega tahaksid oma elus kindlasti kohtuda ja miks?

Gurude mõtteid saan kergesti noppida audioraamatute vahendusel. Pigem on põnev kohtuda just „tavaliste“ inimestega. Näiteks hiljuti osales mu koolitusel AirBalticu Briti päritolu piloot, kes oli aastaid elanud Aafrikas ning kellelt oli vahva uurida, kuidas lennunduses tegelikult asjad käivad. Samal koolitusel oli näiteks ühe keskkonnateemalise start-up'i noor tegevjuht, kes oli sündinud Iraanis ja kolinud Rootsi ning vahva oli temalt uurida, kuidas ta on suutnud selliste kultuuriliste muutustega kohaneda. Enda valdkonnas kirklik tegutseja võib mõnikord olla veelgi põnevam õpetaja kui mõni guru.

Millest sa ise inspiratsiooni ammutad?

Uute inimestega kohtumistest, tüdruk-sõbraga koosolemisest, ideede edasiandmisest, raamatutest ja tegutsemisest. Mida rohkem ma endast annan, seda rohkem suudan mujalt juurde ammutada. Hetkel naudin kõige rohkem just välisriikides koolitamist. Koolitajana on hästi lihtne inimestega tutvuda ja häid vestlusi nautida. Kõige inspireerivam oli hiljuti Rumeenias, kus iga hetk oli nagu omaette seiklus. Millest ma Eestis eelkõige puudust tunnen, polegi mitte niivõrd soe ilm, vaid hoopiski inimestevaheline soojus suhtlemisel – see on tihti kõige inspireerivam.

Mis on see, mida sa inimeste juures kõige enam hindad?

Kui nad teevad midagi, mida nad nautivad, milles nad on head ja mis kõige olulisem – mis paneb nad elama.

Kui ettevõtlusega alustada, siis mis tuleks kõigepealt läbi mõelda ja millest alustada?

Juhul kui tahad alustada elustiiliettevõtlusega (ettevõtlus kui vahend, et teha seda, mida naudid, ning tagada sellega kindel elukvaliteet), siis:

1) leia kolme asja ühisosa: mida armastad teha, milles sa oled hea ning mida sinu meelest maailm vajab.

2) leia moodus, kuidas seda ühisosa realiseerides pakkuda teistele väärtust. Pakkudes väärtust, tahetakse sulle

eest ka raha anda.

3) loo oma ettevõtte teenusele, mida teeksid nii meelsasti, et oled valmis selle tegemise eest isegi peale maksma (alguses peadki ilmselt seda tegema).

Teisisonu: pane paika visioon, loo vajalikud eeltingimused ja ülejäänud tuleb

iseenesest.

Mida soovivad teha selleks, et meeskonnas oleks hea sisekliima?

Hea sisekliima eeldus on usaldus ja ühine eesmärk. Usaldust saab luua läbi paistvuse (meeskonnaliikmed saavad ausa vastuse kõigi küsimuste kohta) ning isikliku eeskuju kaudu (tegutse nõnda nagu tahaksid, et ülejäänud meeskonnaliikmed tegutseksid). Ühise eesmärgi puhul on mõte eelkõige selles, et tegutsetakse sama muutuse loomise nimel, samas rakendatakse selle saavutamiseks igaühe eriomadusi heal moel. Neid põhimõtteid rakendan oma koolitusettevõttes ja vabatahtlike organisatsioonis, mida juhin.

Millised omadused teevad ühest juhust eduka ja hea juhi?

Hea juhi võtmeroll on hoida suurt pilti ja hoolitseda, et meeskonnaliikmete anded oleksid hästi rakendatud. Üks moodus suure pildi hoidmiseks on kasutada

Harald saab ise inspiratsiooni uute inimestega kohtumistest, ideede edasiandmisest, raamatutest ning tegutsemisest.

mindmap'i tehnikat ning leida erinevate harude vahel ühisosa. Hindamatu osa juhi töös on personaalne suhtlemine – tunnustav kuulamine ja edasiviivate küsimuste esitamine, mis suunavad meeskonnaliiget rääkima, mida ta tegelikult tahaks praegu teha ja kuidas end edasi arendada. Seda teades saab juht siduda meeskonnaliikme praegused eesmärgid organisatsiooni vajaduste ja võimalustega.

Oskad ehk soovitada, kuidas leida ja saavutada oma eesmärgid?

Ütle noorena paljudele võimalustele jah – proovi hulganisti erinevaid hobisid, tegemisi ja töid. Nii leiad valdkonnad, mis sulle hästi klappivad ja just nendes valdkondades tasub seada eesmärgid. Saavutamise poole pealt on asi lihtne – tee iga päev vähemalt üks tegu, et eesmärgi poole liikuda, ning kirjuta igal õhtul üles kolm asja, millest tasub ka järgmisel päeval rääkida. Inspiratsiooniblogist leiad ka teisi võtteid, kuidas hoida fookust olulisel.

Mida soovivad meie Tudengilehe lugejatele?

Iga päev inspireeri vähemalt ühte inimest märkama seninägemata ilu, ütlesma seniavaldamata sõnu, kogema seni-proovimata tegusid. Kas või iseennast. Täna.

Ma ise määran enda edu hindamise kriteeriumid, seega minu enda teha jääb otsustamine, kas ma õnnestusin või ebaõnnestusin.

Foreigners don't bite!

Nicola Hijlkema

Vice Rector for International Relations

Last year, we organised for the first time an International Week to introduce to our students the schools and countries where you can go and study abroad. This year, therefore, we organised another set of events, with some new twists.

First of all, of course, we had with us a study group of 8 students from our partner IAE Aix-en-Provence, who were visiting Estonia for the first time, and had their own programme. However, they were also able to participate in the events organised by the International Relations department, and by the Student Council. I think their biggest experience was the day it snowed, of course!

The idea behind the International Week is to increase awareness of the opportunities EBS students have to study in partner schools all over the world. We also want our students to meet and get to know the visiting exchange students, whom many do not meet in the normal classes. As you will see from the article about speed dating, this was one idea which was enjoyed by the students who attended, since they do not often

meet their foreign colleagues in school.

EBS has around 70 partners all over the world, and we have currently 53 exchange students with us. They are always keen to talk about their country and their home university, and this gives a much more vivid and realistic idea of where you might study if you go there than just looking on the website. Some students from last year's ERASMUS group, such as Philipp and Wojciec from Germany, and Theofilos from Greece, like Estonia so much they are still here and attended some of the events.

Sadly, it seems to me that many Estonians are much happier reading on the computer screen or texting than talking to live people – I heard a joke some time ago which has a real element of truth. 'Why do Estonians love their mobile phones so much? Because it means they don't have to meet people'. Foreigners don't bite, and they love to meet other foreigners and are only sad when they do not see many Estonians.

We also invited lecturers from our partner universities, and this year 5 visitors came to teach a guest lecture: Polina Naidenko from RISEBA in Riga, who taught a marketing class; Adrian

Saville from South Africa, who gave an Economics lecture; Vladimir Kolchanov, from IMISP in St Petersburg, who taught a course on Doing Business in Russia; Graeme Lindsay, an Englishman from France, who taught Services Marketing; as well as Henna Juusola from the International Office at Haaga-Helia University in Finland.

Our guest from Finland, and Monique Ricard from Aix were very impressed by some of the international dishes at the International Cuisine Night, particularly the tiramisu, and asked for the recipes!

The Student Council, too, was actively involved with the speed dating event and the International Cuisine Evening, and I hope we can also include new events next year.

As the 'most international school in Estonia', we now have a reputation to keep up, and we are already planning the 3rd International Week for October 2011. If you have ideas or want to help, please feel free to let me or Eve Müür, our ERASMUS Coordinator, know (nicola.hijlkema@ebs.ee and eve.myyr@ebs.ee).

TIL

Speed-dating – what was it and how did it go?

Mall Abel

mall.abel@ebs.ee

During International Week we had a few very fun events in the evening time when normally mostly we are never in the school building anymore. So it was something new for me and to be honest, I loved every moment of that night and so did the others. >>>

It was advertised as speed dating between Estonians and international students, so that they could get to know each other better. Probably most of those who saw the ad or got the invitation in Facebook thought that they should sit at a table with another person and have some weird talk with each other. But it was nothing like that! That might be the reason why we did not have many guests coming, but as they say: quality is always better than quantity and we still had so much fun together.

So we all were sitting at a long, long table and had some chat with a person on the other side of the table or just next-seat neighbour. And after every 15 minutes we changed our seats to talk with other people too. As we were expecting a bit more people, we had many snacks and of course wine per person. In the beginning some students were a bit shy, but when the time passed by and some meeting-games were played, every-

one got to know each other better and felt much more relaxed.

Unfortunately after a few hours' talk we had to leave EBS, but as everyone was just beginning to feel like partying, we decided to go to the Old Town to have some more drinks.

As I said, the night was great fun for everyone who attended. It was a bit disappointing that we did not have many Erasmus students from EBS. We still have so many of them that we always see in the corridors but we do not know anything about them. Hopefully the tradition of speed-dating will continue next semester/year, because we do not have many such nights to gather together and have some fun without going clubbing. It is always good to try new things.

A night full of dances, international students and international cuisines - International Cuisine Evening

Mall Abel

mall.abel@ebs.ee

This is the tradition that probably always turns out well because so many people are waiting for it for a long time. Especially the international students who are eager to show everybody how their national foods taste - and who does not like trying food from such countries as Australia, China, Italy or France?

The Estonian table was one of the most popular. The reason of that might be a huge amount of Estonian vodka (which

nevertheless was finished by the end of the night) or the fact, that we had so much food and other tables were already emptied. As a result, everyone got to know others' food and most of them were really tasty.

I will always remember Australian food paste named Vegemite (those who tried will understand) but also tiramisu made by our dear Italian students. A surprising part of the night was when one of the Finnish students came almost at the end of the evening and brought a warm cake right from the oven.

The funniest parts of the event were the dances that Estonians had prepared. Two of them were typical folk dances called Jänese polka and Kaerajaan. Estonian national dress gave a special effect to the dances and everyone liked those a

lot. Obviously no one will not forget the dance named Leto Svet performed by Toomas, Ants and Edward with 3 beautiful Estonian girls around them. Everyone who did not attend the event should regret at least this part of the night.

In conclusion, the night was very interesting and exciting. Everyone had a good time and we all are already looking forward to the next International Cuisine Evening.

Have a look at the gallery on page 43!

Country Presentations at International Week

Eve Müür

International Exchange Coordinator
eve.myyr@ebs.ee

Fotod: Margus Press

EBS has about 70 partner universities in 30 different countries all over the world. Half of the countries were introduced during the International Week by EBS students, Erasmus exchange students and representatives from partner universities. Some presenters talked more about the countries and some concentrated on studies in partner universities. The twenty country presentations took place on two days, on October 20th and 21st.

The first day of country presentations

The first day of country presentations started with **Ms Henna Juusola**, International Exchange Coordinator from **HAAGA-HELIA University of Applied Sciences** from Finland, who gave an overview of the university: HAAGA-HELIA is a private university with ten thousand students and with several campuses such as Haaga, Malmi, Pasila, Porvoo, Vierumäki and Vallila. Each year the university welcomes 350 incoming exchange students and sends out more than 300 students for exchange. It has one thousand international degree students and 190 partner schools. The university has health care services in each campus for free. The main campus is in Pasila and here is also the dormitory for incoming exchange students. EBS can send each year 2 students to study at HAAGA-HELIA according to the bilateral Erasmus agreement. Read more about HAAGA-HELIA at: <http://www.haaga-helia.fi/>

EBS student **Sinna Kangasmäki** introduced **Euromed Marseille Ecole de Management** in France, where she spent her whole exchange year. It appeared that she studied in the oldest city in France and her Luminy campus was situated 40 km outside of the city of Marseille. Euromed Marseille is a private university and surprisingly many courses could be taken as e-learning courses. There were several positive sides in addition to good study opportunities: Euromed Marseille has a good sports centre where students can do sports for only 20 € per month, accommodation costs 300-400 € per month and the university has a bar (!) and it is easy to travel there by Ryanair or EasyJet. EBS can send each year 2 students to study at Euromed Marseille. <http://www.euromed-management.com/>

A group of master students from **IAE Aix-en-Provence Graduate School of Management** in France introduced their university. This was the first Graduate School of Management in France and has good rankings nowadays. Aix-en-Provence is a little town with 150 000 inhabitants and with a lovely old town. IAE is a private university and almost 25% of students are foreign students. The students presented a most amazing video of their campus. As a student of IAE one can have everyday lunch for 3 €! EBS can send each year 2 students to study at IAE. <http://www.iae-aix.com/>

EBS student **Olaf Vaher** introduced his studies at **Bifröst University** in Iceland in the spring. Yes, just when the volcano Eyjafjallajökull was active there. Iceland's population is 318,000, but the city of Bifröst is rather small with 2000 inhabitants and is situated 100 km away from the capital city Reykjavik. Olaf showed a short video of the campus. It was a surprise to Olaf that the place was so small, but still there were options to do sports and different good options for accommodation. The work load was heavy and there were much homework as well as many essays to write. EBS can send each year 2 students to Iceland. <http://www.bifrost.is/>

Olaf Vaher studied in Iceland.

Australia and **Monash University** in Melbourne was colourfully introduced by exchange student

Allison Hathaway. This presentation was really fun and one could learn a lot from Australia and Australians. As a student of tourism management Allison did a good job in marketing the whole country! She talked about this far-away country with 22 million inhabitants and about the "Outback"; she told that Christmas is *Crissy* and that Australians love to make all words shorter. Allison talked about some prejudices connected with Australia, such as "very dange-rous animals". By the end of her presentation we all knew that Melbourne is the place to be and there's nothing else like Australia! EBS can send each year for spring semester 2 master students to study at Monash University.

Allison Hathaway from Australia.

<http://www.monash.edu.au/>

EBS student **Endrik Reimer** talked about his studies at **Copenhagen Business School** in Denmark. One can take four courses and additionally a language course at CBS per semester. The individual work load is quite high and there is not much group work. Usually one course is based on one textbook and students must buy the textbooks. CBS offers very many events for international students. Accommodation is problematic in Copenhagen, as there are more students than flats available and rent is very high. Everybody uses bicycles and so did Endrik! Apparently beer is part of Danish culture, so it is also offered on the campus in the afternoons. EBS can send each year 6 students to study at CBS.

http://uk.cbs.dk/cbs_international

EBS student **Karin Kaup** spent one semester studying at **Uppsala University** in Sweden. Karin's presentation was short but very emotional. She had good times there, she found many new friends and she was surprised how often picnics were held in Sweden! EBS

can send each year 2 students to study in Uppsala.

<http://www.uu.se/>

Karin Kaup studied in Sweden.

Exchange student **Thierry Aubry** from **Zurich University of Applied Sciences** School of Management and Law in Switzerland told us the most important things about Swiss people: they eat cheese and chocolate, they are always very punctual, they have more banks than dentists, they have many lakes and good mountains for skiing. The population of Switzerland is 7.6 million, its capital is Bern and the country does not belong to NATO. The ZHAW School of Management and Law is situated in a little town called Winterthur. Winterthur is in the UNESCO world heritage list with one hundred thousand people, with its Old Town festival and excellent winter sport opportunities nearby. The university is in many different buildings in the city, students can study either in German or in English. It is 18 minutes by train to go from Winterthur to Zurich. EBS can send each year 4 students to study in Switzerland.

<http://www.zhaw.ch/>

Georgia and **Caucasus University** was introduced by exchange student **George Noniev**. George explained that Georgia with its 4.5 inhabitants is bigger than Estonia. The country declared independence on April 9th, 1991, the year 2007 was very successful for the country, but the war in 2008 destroyed very much. What is Georgia famous for? Batumi is the summer capital and Gudauri is well-known as the winter resort, the Georgian alphabet is nuskhuri and the national epic *The Knight in the Panther's Skin* was written by famous poet Shota Rustaveli in the 12th century. George showed many picturesque photos of the nature of Georgia. Caucasus University School of Business was established in 1998. Each year EBS can send students to study at Caucasus University based on bilateral agreement.

<http://www.cu.edu.ge/>

Greece and **National and Kapodistrian University of Athens** were introduced by exchange students **Nikolitsa Roumelioti** and **Fotis Merakos** and by a former exchange student **Theofilos Sidiropoulos**. They gave very good practical advice about studies in Athens. According to them there are not so many courses offered in English, but exchange students are treated well and individual learning is offered to them. Athens is a very beautiful city with more than 5 million people, which is almost half of all Greeks. The students recommended going there in the spring! EBS can send each year 3 students to study in Athens.

<http://www.uoa.gr/>

The second day of country presentations

The second day of country presentations opened with Germany. EBS students **Liina Oolup** and **Laurits Randmann** talked about their studies at **Frankfurt School of Finance and Management**: it is a private university with high tuition fees and is specialized in finance studies. The university is closely connected with several banks which students can also visit within their studies. One company visit took them also to Lufthansa. The campus is open 24 hours a day! and all studies were in English. As Frankfurt is a centre of finance, it is also a centre for travelling. The city itself is very beautiful, especially at night, though the surviving part of the old city is mainly the Town Hall square. EBS can send each year 6 students to Frankfurt.
<http://www.frankfurt-school.de/content/de.html>

Exchange student **Elisabeth Hoppe** introduced **Fachhochschule Mainz**, which is not far from Frankfurt and is situated in the beautiful area of the Rhine Valley. FH Mainz has 4500 students, it has a good sports centre and the city is known as a carnival place. EBS can send each year 2 students to Mainz.
<http://www.fh-mainz.de/>

EBS student **Alexandra Vasilkioti** talked about her studies at **Amsterdam University** in the Netherlands. Amsterdam has a population equal to Estonia's, that is 1.3 million. The School of Economics has 4000 students, a sports centre, cultural centre and many libraries. Students must buy their own textbooks and go everywhere by bicycle. Alexandra reminded students that you should have a double lock for your bicycle, otherwise it can be stolen. She had good words about the introduction week and she visited a lot of good museums – Van Gogh and Rembrandt. And of course, everybody in the Netherlands is crazy about football and everybody likes BBQs. EBS can send each year 2 students to Amsterdam.
<http://www.uva.nl/start.cfm>

Exchange students **Gabriele Bellezze** and **Vittorio Cappasso** talked about their home university **Università degli studi di Modena** in Italy. This university is in the northern part of Italy and the university has a long history. The finance studies are considered as the strong side of the university. Out of 200,000 inhabitants in Modena around 15% are students and most of the studies, that is around 70%, are offered in English. EBS can send each year 2 students to Modena.
<http://www.unimore.it/>

EBS students **Maren Toomsalu** and **Kristi Tedrekin** gave an exciting overview with a lot of photos about their life and studies at **Oxford Brookes University** in the United Kingdom. They did not know each other well before the Erasmus time, but they became good friends in Oxford. They lived in quite small rooms, they could go to school by school bus and they were happy with the warm welcome. Their lectures were on three days a week and therefore they could travel a lot, so they went to Bath and to London, which was close and had a lot of parties with other students. EBS can send each year 2 students to Oxford.
<http://www.brookes.ac.uk/>

Three EBS students, **Edward Rebane**, **Kait Kuus** and **Johannes Kanter** told about their life at **Università Carlo Cattaneo** in Italy. While standing in front of the audience, they talked in an active manner and spreading their hands quickly to different directions like "real Italians"! All three were happy to take part in the EILC course in Rome and they enjoyed the time a lot. They could have lunch for 3 € and they ate a lot of good Italian ice-cream! They also visited the Vatican. The partner university in Castellanza was just 20 km away from Milan. They were able to visit any lecture in the beginning, most of the lecturers were from other countries than Italy and team work was mostly used. Of course, they went to Lake Como and to La Scala, and to Ibiza! EBS can send each year 4 students to Castellanza.
<http://www.liuc.it/>

Exchange student **Cyriaque Mercherz** from France introduced **IESEG School of Management** in Lille to the audience. Lille is not far from Belgium and the university has also one campus in Paris. Lille is a real student city and one of its strong sides is its finance studies. This partner school is welcoming 450 Erasmus students each year. And no, it is not a wine area. EBS can send each year 4 students to Lille.
<http://www.ieseg.fr/>

Former exchange student **Philipp Thrun** gave a very good overview of **Germany** as a destination country for Estonian students (a similar presentation was made at EBS on the German Day on October 4th). He showed some short videos and delivered his presentation like a real ambassador of Germany! Germany's population is 82 million and it is famous for football, Formula-1, Oktoberfest and carnivals. As Germany is a multinational country, it has 6.7 million people from 186 countries living there.

EBS student **Natalja Ganetskaja** gave an overview of her study semester at **Università Commerciale Luigi Bocconi** in Milan. She talked about some difficulties in finding accommodation and that almost nobody speaks English, so you need to know Italian - the sooner, the better. She was very satisfied with the level of courses, but did not appreciate highly the organisational side of studies. And of course, football, football, football... She also got used to strikes in transport and learned to live with it. EBS can send each year 6 students to Milan.

<http://www.unibocconi.it>

And finally, EBS student **Kelli-Carolin Parkja** introduced her studies at **ESIC Business and Marketing School** in Spain. Her excellent presentation talked about Madrid as a beautiful city with its Sunday markets. She told that there are three things: sleeping, metro and work. It was very hard to find proper accommodation and she described colourfully how she was looking for furniture (IKEA!). The campus was half an hour away from the city, so the metro was a must. She learned that people go out often, maybe every evening and this is a normal thing to do. And of course, football – Spain was the World Cup winner this time! EBS can send each year 2 students to ESIC.

<http://www.esic.es/>

Strategic partnership with IAE Aix-en-Provence

Nicola Hijlkema

Vice Rector for International Relations

Foto: erakogu

Spring in the South of France?

As was discussed in an earlier edition of Student Voice, Estonian Business School is working on a strategic partnership with one of the best university business programmes in France. This school is based in Aix-en-Provence, a charming little town just north of Marseille, where the winter comes late and spring comes early!

The original idea was to have a double degree programme at Master's level, but this did not yet come into existence. However, this October a group of 8 students, accompanied by an administrator, Monique Ricard, and a member of faculty, Pierre-Xavier Meschi, came to Tallinn for a week and took courses in EBS, besides visiting the Estonian Parliament, sightseeing in the Old Town, talking to the EU Office in Tallinn, and receiving a very interesting lecture from Tanel Ross, Deputy Secretary-General for Development, European Union and Foreign Relations at the Ministry of Finance. As the final cherry on the cake, they went to Tartu and had a tour

of A Le Coq, an example of a very successful Estonian company.

None of the students had been to Estonia before, and they were all a little concerned about how cold it would be or could become. The day it snowed heavily was perhaps the high point of their visit! Snow in October! Unheard of when you can eat outside in Aix until late in November!

Altogether, the visit was a great success – the students were very interested in the recent history and political development of Estonia, about which they knew little beforehand. They enjoyed their visit to the Estonian National Ballet, and their exposure to Estonian cuisine in various restaurants in Tallinn. The only regret was that not more Estonian students participated in the courses offered them, as much of the point of their visit was to meet and work with fellow MA students who might be interested in going to Aix in the spring semester.

This return study tour is now the next step in the development of our partnership.

Two students from EBS have already signed up for the study tour, which will take place in

Aix students visiting the Parliament of Estonia.

April 2011. We shall shortly make the courses on offer during the week, and Katri Kerem has informed you in another article about the next procedural steps, including the dates of presentations and discussions for those interested in going to the warm south.

So, I hope you will think about the opportunity to see something new and different. In April, the trees and flowers will be in bloom, and the temperature will be warm. Students in France are welcoming and friendly, and the school has both interesting courses and fun events for international students. Explore and learn!

Teistmoodi talve lõhn

Maret Mitt
(Maret.Mitt@gmail.com)

Pilt: internet

Kas ka teie tunnete, et õues on talve lõhn? Detsembrikuu jõuab alati nii kiiresti kohale. Alles olid ju puudel lehed küljes ja jope asemel sai käia kampsuniga!

Lapsena arvasin, et jõulud on imede aeg. Kuuvalguses üle sillerdav-krudiseva lume astudes unistasin oma lapselikke unistusi ja laulsin mõtetes jõululaule. Mulle meeldis puhuda sooja hingeõhku, et näha, kuidas see külmas aurab, meeldis keelega lumehelbeid püüda, et teada, kuidas need maitsevad, tuua isa ja vennaga metsast kuusepuu... just-just, see toomine oli kõige põnevam osa!, oodata jõuluvana ja saada vanaemalt kingituseks villased sokid, mis ta ise oma osavate kätega oli valmis teinud. Täna ei ole muutunud suurt midagi. Detsembrikuus „kummitab“ päris mitu punakuue-küünlasära-piparkoogi lauluviisi meeltes, ainult et unistused ja arusaam elust on teised.

Igaüks meist tõlgendab talviste pühade aega erinevalt.

Minu jaoks on natuke halenaljakas jälgida, mida jõulud inimestega teevad. Kui kell kukub ja käes on maagiline detsembrikuu lõpp, siis juhtub maailmas nii mõndagi, kõik on nagu nõiutud: presidendid kuulutavad ülemaailmset jõulurahu, inimesed poodlevad kaubanduskeskustes ja on hullumise äärel, kuna kingiideed on kõik otsa lõppenud, ettevõtted kuulutavad suuri summasid, et saata laiali pühadesoovid koos-

Tahan julgustada teid kujundama selle aasta pühaid selliseks, nagu teile meeldib, mitte selliseks, nagu kombeks on!

Kutsun lugejaid üles mõtlema 2010. aasta pühademõllus natuke teistmoodi, võiks öelda, et suuremalt, kui tänapäeval on kombeks.

tööpartneritele ja klientidele, lapsed saavad aru, et kui nad ei käitu korralikult, siis päkapikke ei tule, inimesed toksivad sadu lühisõnumeid, soovides tuttavatele jõulurahu, kuigi alati nad siiralt nii ei mõtle, ning emad mässavad pliidi ääres ja küpsetavad jõulupraadi, et avaldada muljet isadele, lastele, lastelastele ja külla saabuvatele sugulastele. Kõlab rohkem paanika kui meelerahu moodi. Mis siis saab, kui jõulud on läbi? Polegi rahu, häid lapsi ja südantlõhestavalt kauneid soove kaaskodanike aadressil?

Mitte et kõik eespool kirjeldatu halb oleks, lihtsalt vahel on mul tunne, et tahaks selle maailma hetkeks seisma panna ja küsida jõuluhulluses end kaotanud kaaskodanikelt, mida nad tegelikult mõtlevad, soovivad ja igatsevad.

Võib-olla ei olegi vaja kingihulluses ringi tormata,

vaid piisab sellest, kui kingitakse üksteisele tähelepanu? Ettevõtted võiksid pühade ajal jõulusoovide edastamiseks kulutatava summa kokku koguda ja annetada selle neile, kes saaksid sellest reaalset kasu. Lapsed võiksid oma vanematele olla

kogu aeg head lapsed, mitte ainult siis, kui selle eest saab vastutasuks kommi. Emad, kelle jaoks on jõuluõhtu söömaeag nii tähtis, võiksid sellesse protsessi kaasata kogu perekonna, et kõik tunneksid end kaasalööjana ning ema ei peaks hiljem jõululauas väsimusest tukkuma, vaid saab kokku tulnud perekondlikku seltskonda nautida.

Kui jõulud oleks meeleseisund, siis võiksid need kesta ju terve aasta. Kutsun lugejaid üles mõtlema 2010. aasta pühademõllus natuke teistmoodi, võiks öelda, et suuremalt, kui tänapäeval on kombeks. Armastage oma elu ja lähedasi sellistena, nagu nad on, ärge laske kaubandusel endale ideaalseid jõule peale suruda. Ärge tundke end halvasti, kui olete pühadetuhinas kellegi kogemata ära unustanud või kui te füüsiliselt ei jõua sõita teise Eesti otsa, et veeta kaks päeva koos suure suguseltsiga. Tahan julgustada teid kujundama selle aasta pühaid selliseks, nagu teile meeldib, mitte selliseks, nagu kombeks on. Ja mis peamine, ärge unustage uskumast imedesse, sest neid on meie ellu vaja!

George Noniev: "I like to face difficulties and hazards, because I believe that those are the best opportunities"

Lusine Allahverdjan
alverdi_88@hotmail.com
Foto: Margus Press

Tell us a bit about yourself and your country. What is most special about it?

My name is George, and I'm 19 years old. I come from Tbilisi - a beautiful old city which was established 15 centuries ago and today serves as the capital of Georgia. The Georgian culture is very unique and rich as it encompasses both the European and Asian backgrounds. This is due to the fact that Georgia is located at the crossroad between Europe and Asia in Transcaucasia.

Where you are studying in Georgia? Can you describe your university a bit?

I'm studying at Caucasus School of Business which is part of the Caucasus University. It's a relatively small school as compared to the state universities, but at the same time it's among the best schools providing business education in the region.

What else did you do in Georgia, besides studying?

Well, I have many various hobbies such as mountain biking, playing guitar, listening to music, but most of all I like to spend my free time with friends.

Why did you choose to come to EBS in order to study here, abroad?

First of all, I chose Estonia, because our countries have much in common. Moreover, my parents told me many interesting facts about Estonia and Tallinn, as they used to visit Estonia and other

Being an Erasmus student is an extraordinary challenge for each student. George Noniev has decided to take that major step and to come here to study from far-away Georgia. He has been in Tallinn for a couple of months and these are some of his experiences.

Baltic countries quite often in the past. I think it was a great choice!

What do you like most about EBS?

The business atmosphere, students, lecturers, and friendly personnel.

Do you have any plans after graduating university?

I think after graduating I will take a short pause in studies, enlarge my working experience, and shortly after continue with MBA.

Do you have any work experience? What kind?

I have worked as an accounting assistant for a small enterprise. I did both financial and managerial bookkeeping, and also implemented some of the tools for financial analysis.

What could the job of your dreams look like?

As I am interested in Finance, and I like to visit different places, I think the job of my dreams will be one which allows me to travel a lot, and let me do things that I'm good at.

What was the biggest success that you have had therefore?

First of all, successes in sport - I have won several cycling races; some academic achievements, like the best project, which I prepared together with my group mates, and the main success and motivating factor - self-recognition - when I see that I'm good at something I

George Noniev at International Week.

try to do it as much as I can.

Please tell how you can become interested in doing something, in other words - what drives you to do what you do, to take the challenge? Is it chance, will or something else?

"Nothing ventured, nothing gained" - I like to face difficulties and hazards, because I believe that those are the best opportunities. Even if you fail you learn so much, and you gain lot of experience, which prevents you from failure in the future.

Every person has his own values in his life. Could you name some of yours?

Being open-minded all the time, honesty, and willingness to improve.

What would you wish for those who plans to go abroad, e.g. to Georgia?

I'd like to wish you to see the real beauty of the country you are going to visit.

Välistudengina Itaalias ja Ibizal

Eelmisel kevadsemestril käisid Itaalias vahetusüliõpilastena kolm teise kursuse tudengit Kait Kuus, Johannes Kanter ja Edward Rebane. Vahetusüliõpilasena teises kultuuris tõusevad kultuurilised elamused siiski rohkem esiplaanile kui ülikoolis juurdeõpitud tarkus. See ei tähenda kindlasti seda, et seal õpitut ei tähtsusta, kuid esiplaanil oli siiski kultuuriline seiklus.

Luisse Savik
louis.luisse@gmail.com

Fotod: erakogu

Kolmel kursusekaaslastel tekkis suvel mõte minna Erasmuse programmiga välismaale. „Meil kõigil oli soov minna vahetusüliõpilasteks, kuid kõigil olid alguses erisoovid,” ütleb Kait. Üks kriteerium oli see, et peaks olema soe kliima ja põnev kultuur. Lisaks tahtsid nad ka kõik koos minna. Nii tunduski Itaalia kõige sobilikum.

Rooma

Esimesed kolm nädalat veetis kolmik Roomas, kus nad osalesid itaalia keele intensiivkursusel. Keelekursus toimus Lumsa Ülikoolis, mis on Rooma üks vanimaid ülikoole ja asub umbes pool kilomeetrit Vatikani südamest eemal. Elamiskoht oli kooli poolt pakutud hubane *bed&breakfast*.

Roomas toimus ka palju ekskursioone. Nad käisid paljudes kirikutes, näiteks Püha Franciscuse basiilikas ja Sixtuse kabelis, kus on Michelangelo laemaal „Aadama loomine”. Edwardi kommentaar: „Seal oli tohutu energia, nii et hakkas lausa paha. Selline müstiline tunne oli seal olles, et ei suutnud seal ruumis kaua olla.” Johannes lisab: „Tundus, nagu need inimesed, kes seal ruumis istusid ja kunsti vaatasid, oleksid nagu mingi mõju all olnud.”

Kolme nädalaga sai Lumsas itaalia keele lihtsamal suhtlustasemel selgeks, nii et arusaamisega suuri probleeme ei tekkinud, aga ise vabalt rääkida oli veel raske.

Kait Kuus
Teatro Alla Scalas, mis on maailma üks kuulsamaid ooperiteatreid ning parima akustikaga saal maailmas.

Milano

Milanosse läksid nad rongi ja lennukiga. Esialgu ööbisid nad kahes eri *bed&breakfast*'is, kuniks endale korteri leidsid. Korteri ei olnud eriti lihtne leida sel lihtsal põhjusel, et kohalikud ei räägi seal eriti inglise keelt. „Meil polnud seal ka interneti. Saime ainult koolis arvutiklassis internetis käia,” lisab Kait. Õnneks oli Johannesel üks eestlasest tuttav, kes oskas hästi itaalia keelt ning kes aitas neil, ise samal ajal Eestis olles, telefoni teel tõlkida.

Elukohaks õnnestus neil saada kolmetoaline korter, millega nad olid ise väga rahul. Korter oli kahe rõduga, kristall-lühtriga ning köögi ja elutoa vahel oli otseühendust pakkuv aken. Ühest garderoobist, kus oli peegelsein, tegid nad trennitoa, kus sai näiteks hommikuvõimlemist teha.

Johannes lisab: „Alguses, kui me elasime *b&b*'s ja üritasime korteri leida, siis ma ei tundnud küll ennast koduselt. Nagu

oleks reisil. Aga korteris tundsin paari päeva möödudes ennast küll koduselt.” Korter asus Castellanzas, mis asus nende ülikoolist paari kilomeetri kaugusel. Õpingud toimusid inglise keeles. „Õppimine välismaal on koduselt erinev, kuna põhiorhk jääb ikkagi kultuurilisele avastamisele ja sellega kaasnevale elamusele,” ütleb Kait õppimise kohta välismaal. Ainetest olid neil näiteks *strategic management* ning *doing business around the world*, kus praktiseeriti ettekandeid inglise keeles, ning loomulikult ka itaalia keel. Ained olevat olnud pigem magistritasemel ning ka keskmine vanus tudengite seas umbes 24–25 eluaastat. „Õppisime koos kogenud inimestega ning see õpetas meid veelti rohkem,” kommenteerib Edward. Grupitööd tehakse seal rohkem kui Eestis. Õppejõude oli ülikoolis mitmest riigist – USAst, Inglismaalt –, kuid umbes pooled olid siiski itaallased. „Kevadel, kui ilmad olid soojemad, veetsime grupiga suure osa ajast pargis, mõnel oli

kitarr kaasas. Mängisime kitarri ja samal ajal tegime oma õppetööd. See oli põnev,” räägib Kait oma kogemusest. Aprillis sai seal näiteks juba ujumas käia, temperatuur oli väljas 25 °C. Oma Carlo Cattaneo ülikoolis olid nad ka esimesed eestlased, kes sinna kooli vahetusüliõpilasteks läksid.

Põhja-Itaalia olevat võrreldes Lõuna-Itaaliaga rohkem arenenud. Räägitakse isegi, et Milanos toodetakse 70% kogu Itaalia SKTst. Ja inimestel on seal kiirem. Lõuna-Itaalias võtavad inimesed rohkem vabamalt ja samas on nad ka emotsionaalsemad.

„Lõuna-Itaalias on inimesed rahulikud, nad ei tunne aega. Milano on rohkem nagu Tallinn. Inimestel on kiire,” kommenteerib Kait. „Põhja- ja Lõuna-Itaalia vahel oli erinevus suur. Põhja-Itaalia on väga modernse Euroopa moodi,” ütleb Johannes.

Ibiza

Kait, Edward ja Johannes käisid ära ka Ibiza saarel. „Soovitan teistele välismaal õppijatele – reisige kõvasti ringi. Reisi lõpus läksime Ibizale, mis oli super otsus,” ütleb Edward. Ibizal võeti kõvasti päikest. Nad käisid seal ära Pacha ööklubis, kus mängib näiteks David Guetta. „Käisime ka Formentera saarel – see oli nagu

(Vasakult) Johannes Kanter ja Edwrad Rebane Ibizal.

paradiisisaar, kus oli vähe inimesi,” ütleb Johannes. Edward jätkab: „Rannas oli valge liiv ja helesinine meri ning ja ilusad valged lained.” Edward kaotas sinna isegi oma EBSi sörmuse ära.

Muud juhtumised

„Meie reis algas juba nii ägedalt,” ütleb Kait. Jõudes Rooma, võtsid nad esimese asjana takso. Küsid hinna kohta, ütles taksojuht ebaselgelt *sixty* – ei olnud täpselt aru saada, kas arve on kuus või kuuskümmend eurot. Edward arvas esialgu, et arve on siis kuus eurot: „See on umbes sada krooni, Eestis saab sellega

päris kaugele sõita.” Kait: „Meil oli vaja sõita umbes 20 kilomeetrit ning uhke S-klassi Mercedesega sõidutati meid 50 km/h alas rahulikult 120-ga. Kohale jõudes küsib taksojuht selgelt *sixty* euros. Edward hakkas taksojuhile juba 10 eurot andma, oodates nelja tagasi, kuid pika vaidluse peale andsid nad taksojuhile 40 eurot ning taksojuht ei hakanud sellest suurt probleemi tegema. Reisil olles oli ka see hea, et sai tänaval ja avalikes kohtades ükskõik millest rääkida, kuna keegi teine seal eesti keelest niikuinii aru ei saanud.

Airsoft!

Eestisse on jõudnud uus taktikaline mäng nimega „Airsoft”. Millega täpsemalt tegu? Lühidalt ja lihtsalt öeldes on „Airsoft” *paintball*’i valutum, ent adrenaliinirohkem mäng. Mängida saab kuni kuuekesi. Iga mängijale antakse püstoli Glock G23 täpne koopia, mis sisaldab endas päris kuulide asemel 6 mm läbimõõduga plastkuule. Iga mängija saab ka näomaski ja kindad – rohkem turvavarustust vaja polegi. Seejärel sisenetakse n-ö „kontoriruumi”, mille pindala on 200 m² ja kus saab erinevate mängustiilide näol (Deathmatch, kaitse-rünnak, SWAT vs. terroristid jne) ennast proovida panna. „Kontoriruum” on nagu labürint, kus on vaheseinad, ukсед, laudad, kuhu taha on võimalik peituda ja sealt siis vastast varitseda. Osa seintest on võimalik ka „läbi tulistada”, mis teeb mängu veelgi põnevamaks.

Mäng ise

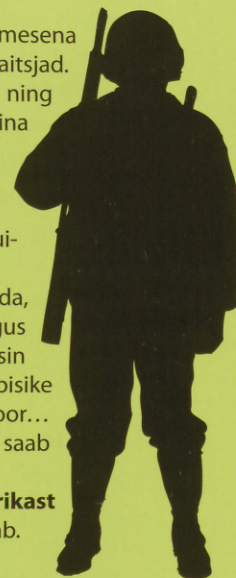
Mul õnnestus mängu proovida Tallinna Megazone’is – tulle läksime viiekesi, kordamööda rolle vahetades. Algul oli kõik põnev ja nalja palju, kuid kui relvad käes ja maskid peas, läks hingamine juba kiiremaks. Poole tunni jooksul õnnestub teha kümme kaheminutilist vooru. Iga vooru tagant tullakse ruumist välja ning instruktor laeb

uuesti relvad üle. Samuti tuleb ruumist lahkuda, kui oled „surma saanud”.

Meie läksime kaitse-rünnak-mängu peale ning esimesena läksid sisse kaks ründemeest ning viiv hiljem meie, kaitsjad. Ruumi sisenedes hakkas süda kohe kiiremini lööma ning pärast esimest lasku käis kõik nii kiiresti – hopp ühe seina äärde, hopp teise, valimatult tuld andes sinnapoole, kus arvasid vaenlase olevat, ning enne kui arugi saime, oli esimene raund läbi. Keegi surma ei saanud, tulime välja ja vaatasime kõik üksteisele otsa, mui-gasime ja läksime sisse tagasi.

Nüüd jõudsin ruumis juba pisut kaugemale liikuda, ent esimeseks ohvriks olin ma ise: tulevahetuse käigus tundsin väikest pistet põlves – selge, pihtas – tõstsin käed üles ja jalutasin välja. Põlve uurides oli seal vaid pisike vaevu aimatav punane plekk. Juba algaski kolmas voor... Kõik kümme vooru said liigagi ruttu läbi. Kindlasti saab tulevikus seda uuesti mängida!

Soovitan kõigile, kes soovivad head adrenaliinirikast elamust – seejuures ei pea kartma, et väga haiget saab.

Asko Plaado

Mexico – “Crescit eundo” (it grows as it goes)

Egert Toots
egert.toots@gmail.com

Fotod: erakogu

A small village, somewhere in the south of Mexico. Damn hot weather, feels like 50 degrees under the sun. The streets are empty, looks like time has stopped here a long time ago. A few Hispanic style old houses, windows covered with wooden shutters, surrounded by desert, with some cactuses growing here and there. On the horizon I see a few men with sombreros riding horses.

As I turn around I notice a small Mexican bar, called “La Playita” and enter. In the corner a Mexican singer is playing his guitar. I sit down. A charming barmaid with killer legs and seductive eyes is serving me a shot of Jose Cuervo Tequila. I take the shot. It’s good. I thank her and ask her name. She replies in a sweet voice, Ana Gabriela. I smile and ask for another shot. Suddenly I get distracted by men with guns sitting at the other corner of the bar, seems like they made a “run for the border” and succeeded.

That was my stereotype of Mexico before I came here. Empty desert, people wearing sombreros, a country where all the criminals come (especially after watching the “Machete” movie). Has it changed? Yes it has - damn Hollywood! I have been here in Mexico, in the city of Monterrey, more than three months by now. It is far away from the previous thoughts that I had in the plane while arriving here, somewhere above the Atlantic Ocean. Except for the fact of hot weather and beautiful women of course. Mexico is truly positively surprising with its business environment, people and culture.

Even though Mexico is considered as a third world country, it offers a lot of opportunities due to its strategic location, its infrastructure and logistics, favourable business environment and quite stable economy. Mexico has a wide network of trade agree-

Entrepreneurial event in campus, called iWeekend.

ments, its manufacturing industries are strong and dynamic. What is interesting is that, based on a report made by Goldman Sachs, in 2050 Mexico will be one of the world’s five largest economies. Mexican total exports have grown more than 300% in the last 16 years; it’s important to note that exports to China have grown 4,846% since 1993. Mexico’s main production sectors are automotive, aviation and aerospace, IT, electric and electronic and of course tourism.

Monterrey is the third largest city in Mexico and it is considered a world-class destination. It is home to the largest number of schools, institutes, universities, technical and higher education centres per capita in the country. Thousands of foreign students live in Monterrey making this city full of life and diversity. Monterrey has become a centre for economical leadership in Mexico and Latin America. This has made Monterrey an important site for investment, enabling the formation of a dynamic society, modern and very rich in its diversity. It has many talented and highly qualified people, most of them coming from Tecnológico de Monterrey, which is Estonian Business School’s partner university and considered as the best university in Mexico, with 18,495 full time students. It was founded in 1943 by a group of successful Mexican entrepreneurs. Currently, there are 32 campuses around the country that make up the Tecnológico

de Monterrey Education System. There are different programmes offered for international students, you can choose from certificate, internship, volunteer programmes and many others. Class size averages 30 students. Teamwork, small group projects and student participation are all highly encouraged by your professors. Homework is assigned regularly and, in order for you to qualify to take your final exam, your attendance in class is required at least 80% of the time. Campus Monterrey offers many options for you to decide what to do with your free time. The cultural activities go from tango, jazz, salsa, singing classes, piano, etc. There are many possibilities for doing sports. The campus has many sports halls, swimming pools, football, soccer, volleyball, tennis stadiums etc. You may participate in your choice of more than 200 student groups available on the Monterrey Campus. Each year, these student groups organize over 800 events. More than 6,000 students from the Monterrey Campus and 240,000 people from all over the country attend these events.

Mexican people are kind and extremely hospitable. They have strong ties to family and traditions, as well as strong religious beliefs. Most of them are practising Catholicism. They seem to have a positive attitude towards life. They don’t have the “live to work” attitude, like in the U.S. Friends and family come first most of the time. High

Picture from the top of Cerro del La Silla mountain over Monterrey.

importance is put on personal feelings and building relationships before getting into business. It's very common that relatives work together. They like to celebrate and have fun as much as possible. Every single holiday, National, religious or local, has its celebration. The most famous of those celebrations are the Fiesta de Cinco de Mayo, the Novena or nine days before Christmas and the celebration of the Día de la Independencia. The Día de los Muertos is also an occasion for festivities. A few weeks ago we celebrated the 200th Independence Day of Mexico.

Doing business in here is quite complicated for an outsider, like in any other foreign country. Everything takes a lot of time. In order to reach the people you need to reach you have to go through many middle-men. Bribery is also quite common, it's part of the culture. Deadlines are not taken so seriously although even here in the "mañana" culture, being on time is im-

portant! Mexicans love to spend their free time watching soccer. It's something that is very important in Mexican culture. People can skip school or church but never a soccer game in the stadium. Also it is worth mentioning that the soccer stadium is the only place where social status is forgotten, and high and low class spend time together. Night life is very active; Monterrey offers a great variety of different bars and clubs for every taste. Drinking habits are the same as anywhere else, and the most common drinks are Tequila, Rum (Ron) and beer.

Mexico is also a huge travelling destination, divided into six different regions which are truly diverse, as each one offers a wide array of activities. In Mexico you can experience deserts, mountains, beautiful colonial cities, swamps and forests, white-sand-beach resorts with the blue waters of Caribbean Sea and many more. The other great thing is Mexican cuisine, which is known for its varied flavours, colourful decoration, and the

variety of spices and ingredients, many of which are native to the country. The staples of Mexican cuisine are typically corn and beans. Squash and peppers also play important roles in Mexican cuisine. The most important and frequently used spices in Mexican cooking are chilli powder, cumin, oregano, cilantro, epazote, cinnamon, and cocoa. Chipotle, a smoke-dried jalapeño chilli, is also common.

Are you satisfied with the experience you have got?

Yes. I love Mexico and everything it has to offer, including the educational system. If I could I would stay here a lot longer. Mexican people have welcomed me extremely well, and created a friendly atmosphere. I adapt quickly and I believe that is the key in order to get along successfully in a foreign country. I recommend everyone who has a passion for travelling and learning to come and experience Mexico!

Lusine Allahverdjian
alverdi_88@hotmail.com
Foto: erakogou

Sofia Jokinen comes from Finland and is a third year bachelor student in the International Business Administration programme at EBS. Sofia has a very international background, as she lived outside Finland with her parents, and attended schools in English. She is now spending a semester on exchange at Estonian Business School's exchange partner in Mexico, Tecnológico de Monterrey, on the Caribbean coast of Mexico.

Sofia Jokinen.

What are the reasons that you started travelling and studying abroad?

I wanted to get international experience and develop more international contacts. I have been living abroad since I was 10 years old.

Are you satisfied with the experience you have got? Please write a bit about it?

Yes I am very satisfied. Living in Mexico is very challenging due to the culture and the language differences. English is not a widely spoken language. Also the Monterrey Tec university is very demanding.

Please tell about your education before attending EBS.

Before EBS I graduated from an international high school in Finland, in Helsinki.

What was your first impression of Mexico?

When I first came to Mexico it was August

and it was very very hot. It was even hard to walk outside due to the heat. Quickly we got used to it.

Was it difficult to understand the language, culture, habits?

At first yes, but here you learn quickly and people are very kind and helpful, you just need to be careful.

Have you tried to learn Spanish so far?

How successful were you?

Yes, I am trying to speak Spanish as much as possible. I live with a Mexican girl so it helps a lot.

What is the most important thing that you have learned from studying there?

There are so many things I have learned but probably group work skills is the most important and also patience since Mexicans

are always late.

How do you spend time after lectures (or instead of them)?

We have lots of sport activities and other outside of school activities which we can attend. The campus is also very huge and has many things to offer including a gym and swimming pool etc.

What do you plan to do next?

After exams I will go travelling for 5 weeks around Mexico.

Have you any recommendations for those who are eager to go to Mexico?

Mexico is the perfect place for exchange, but maybe another city instead of Monterrey due to the situation with the drug war.

Raamatusoovitused

Elis Madi
mmaaddii@hotmail.ee
Fotod: internet

Avali süda, Dalai-laama (Tallinn 2008)

1999. aasta augustis kutsusid Tiibeti Keskus ja Gere'i Fond Tema Pühaduse dalai-laama New Yorki loenguid pidama. See raamat ongi koostatud dalai-laama sealsete esinemiste põhjal. Loengute eesmärk oli äratada inimeses soov aidata vabaneda kannatustest nii teised kui ka iseenda. Kuigi raamat on budistliku suunaga, on dalai-laama oma õpetused üles ehitanud nii, et need oleksid vastuvõetavad kõiki usutunnistusi järgivatele inimestele ja isegi neile, kes pole usklikud.

Täna ja homme, Henry Ford (Tartu 2007)

Henry Ford usku siiralt, et ettevõtja kohustus on ühiskonna heaks oma panus anda. Tema põhiseisukohad seisnesidki selles, et võimalikult säästlikult ja defektivabalt toota. Väidetavalt ei tohtinud ükski klots, laast ega tilk kunagi raisku minna. Samuti oli hoolitsemine oma tööliste eest tema arvates väga oluline – et nad oleks motiveeritud ja hoolsad. Fordi 1926. aastal kirjutatud raamat võtab kokku maailma tuntuima autotöösturi ideed ja arusaamad, mis on tema enda poolt kirja pandud ning mis muutsid tema tööstusharu standardeid. Siiski ei räägi Ford ainult tootmisettevõtte juhtimisest, vaid käsitleb ka äri ja ühiskonna vahekordi, riigi ülesandeid ning sotsiaalprobleeme.

Kultuuriturundus, Bonita M. Kolb (Tartu 2005)

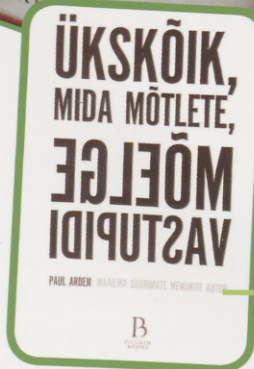
Kui varem ei ole pidanud erinevad kultuuriorganisatsioonid just väga palju turundusega seotuga tegelema, siis praegusel ajal on see muutunud juba vajalikuks tegevuseks. Vaja on leida üha uusi ja huvipakkuvamaid viise, et jõuda potentsiaalse publikuni. Raamat on abiks nii suurtele kui ka väikestele kultuuriorganisatsioonidele, et leida ja rakendada kõige sobilikum turunduskontseptsioon, kuid on ka niisama huvitav ja silmaringi avardav lugemine. Autor on seisukohal, et alati on võimalik uusi turundustrateegiaid rakendada ka oma missioonile kindlaks jäädes.

Positsioneerimine: võitlus mõistuse pärast, Al Ries, Jack Trout (Tallinn 2003)

Raamatu autorid Jack Trout ja Al Ries löid revolutsioonilise turundustehnika, mis muutis igaveseks turunduse põhimõtteid. Raamatust leiab häid mõtteid ja huvitavat lugemist, kuidas jõuda inimesteni oskusliku kommunikatsiooni kaudu, ning aitab küllaltki kergesti mõista positsioneerimise olemust nii turundust juba õppinutele kui ka teistele. Juubeliväljaanne sisaldab peale autorite uute kommentaaride ka selgitusi, miks on praegusel ajal positsioneerimine isegi tähtsam kui varem. Samuti sisaldab teos arvukalt näiteid positsioneerimisalaste õnnestumiste ja ebaõnnestumiste kohta.

Ükskõik, mida mõtlete, mõelge vastupidi, Paul Arden (Tallinn 2008)

Paul Arden on Saatchi & Saatchi endine pikaajaline tegevdirektor ja Briti reklaaminduse üks legende. Raamatus on lugeda küll vähe, kuid see eest on palju mõtlemisainet, kuidas julgelt ja originaalselt tegutseda ning seeläbi edu saavutada. Autor kasutab aforisme, julgeid mõtteid ja paradokse, mis nagu ka raamatututvustuses lubatakse, purustavad ükskõik mille, mida olite harjunud mõtlema – isegi kui te ei teadnud, et seda mõtlesite.

Kasuta oma vähest vaba aega maksimaalselt!

Kadri Lenk
lenkkadri@gmail.com

Fotod: internet

Sport on tervisele kasulik, seda tead sa kindlasti. Aga eks me kõik ole mõnikord lõhkise küna eest, et lihtsalt ei viitsi end kodust välja ajada. Kõik on nähtud-tehtud, tahaks proovida midagi uut. Pakun sulle siinkohal välja paar huvitavat varianti, kuidas oma vaba aega põnevalt ja ka sportlikult mööda saata.

Allveeorienteerumine – ei ole kellelgi nii uhket ülikonda

Ei, see ei ole väljamõeldis. See on spordiala, kus võisteldakse veealuse orienteerumisdistsantsi läbimise kiiruses ja täpsuses. Distsantsi pikkus tundub küll tühine, enamasti 600–650 meetrit, kuid tegelikult ei ole see sugugi kergete killast. Järvedes, kus sellega tavaliselt tegeletakse, võib nähtavus olla täiesti null. Sellisteks puhkudeks on abiks kompass, kaugus- ja sügavusmõõtja. Pinnale tõusta, et oma asukohast selgust saada, on keelatud. Enne selle alaga tegelemist on vajalik läbida vastavad kursused, et saada sukeldujalitsents, ning siis võivad veealused toimetused alata. Tallinnas saab allveeorienteerumises kätt proovida näiteks spordiklubis Fortuna. Trennid toimuvad kolmes Tallinna ja ühes Jüris ujulas.

Langevarjuhüpped – pilve piiril pääsukesena

Selge ja sinine taevaskõrgus, tuul kohiseb kõrvus ja sasib juukseid, adrenaliin mäleb soontes. Taevasse sukeldumise tunnet ei ole võimalik paberile kirja panna, sa pead seda ise proovima! Üks populaarsemaid kohti Eestis langevarjuhüpet sooritada on Kuusikul, kusjuures üsnagi mõistliku hinna eest, 1200 krooni (76.70 eurot). See sisaldab maapealset teoreetilist ja praktilist ettevalmistust, mis tipneb unustamatu vabalangemisega. Üksi hüppamisel peab läbima pikema koolituse, mille läbijatele antakse vastav sertifikaat, millega järgnevad hüpped on juba tunduvalt soodsamad. Tandemhüppel ei pea ise peaaegu et midagi muud tegema, kui elu nautima. Ettevalmistus hüppeks võtab vaid viis minutit, kus instruktor selgitab, kuidas nautida hüpet maksimaalselt. Tandemhüppel seotakse sind langevarjuga ning rakmetega erikoolituse läbinud tandemmeistri külge. Kogu töö kõrgusekontrolli, varju avamise ning juhtimisega teeb sinu eest ära tema ning sina pead hoolt kandma vaid ühe asja eest – nautima lendu 4000 meetri kõrguselt. Mine hüppehooajal (aprill-oktoober, sõltuvalt ilmast, aeg-ajal ka talvised hüpped) koolitusele ning saa oma elu parim kogemus! Kohapeal on võimalik ka organiseerida oma hüppe videole salvestamine. Lisainfo Dropzone Eesti koduleheküljel.

Kiiking – trotsides gravitatsioonijõudu

Aitab auditooriumis tooliga kõõlumisest! Mine parem kiikuma! Kiiking on eestlaste väljamõeldud lõbus spordiala, kus eesmärk on teha kiigel võimalikult suur hoog, et teha tiir või paar ümber völli. Mida pikemate aistega on kiik, seda rohkem sportlaslikku jõudu suure hoo saavutamine nõuab. Kiigele minnes kinnitatakse kiikuja käed ja jalad korralikult rihmadega – allakukkumine on praktiliselt võimatu. Kiikuda saab terve suve läbi Eesti eri paikades. Suur hoog võtab seest täitsa õõnsaks ja paneb kere värisemagi, adrenaliin kehas annab tunda. Kuid kui oled juba korra proovinud, ei saa seda nii lihtsalt sinnapaika jätta. Igal aastal toimuvad ka meistrivõistlused, nii Eesti-siseseid kui ka MM.

Skypark – batuudid ei ole ainult lastele!

Kui oled pisut tubasem inimene, siis miks ei peaks sulle sobima akrobaatika? Eriti veel batuutidel hüppamise näol. Skyparki on kogunenud Eesti parimad akrobaatikameistrid, kes treenivad nii algajaid kui ka edasijõudnud. Alustatakse baasharjutustest batuudil, õpitakse selgeks hüppamise ja õhus viibimise põhitõed, kehahoiakud ning juba üsna pea võid olla see, kes teeb batuudil hulljulgeid mitmekordseid saltosid! Suure koormuse saavad kerelihased, mille tugevus on batuudil hädavajalik. Otse loomulikult treenitakse ka painduvust. Varustuse pärast ei pea sa eriti pead valutama. Trenni minnes kanna lihtsalt midagi mugavat, millega on hea rahmeldada ja karata. Ka ei maksa see hobi hingehinda – ühe korra maksumus on 75 krooni (4,8 eurot), kümne korra kaardi eest küsitakse 600 krooni (38,35 eurot). Ära jää ootama, sest kohtade arv on piiratud!

Tudeng vs. õppejõud

Õiged vastused

Seekordne rubriik „Tudeng vs. õppejõud“ on eriline! Selles numbris astuvad lahingusse EBSi rektor Peeter Kross isiklikult ning üliõpilasesinduse esimees Ants Liivat. Detsembri ehk jõulukuu puhul on ka küsimused jõuluteemalised. Vaatame kohe, kumma teadmised jõulude kohta on paremad.

Luisse Savik
louis.luisse@gmail.com
Fotod: erakogu

1. Sõna *Christmas* on jõulude kohta nimetanud katoliku kirik. Mida see otsetõlkes tähendab?
2. Jõuluvana on välja mõeldud hoopis ühe brändi poolt. Mis brändiga on tegu?
3. Mitu söögikorda peab Eesti vanade jõulukommete kohaselt jõulupühade ajal olema?
4. Milline järgnevatest vürtsides ei käi piparkoogi sisse: nelk, kaneel, pune, kardemon?
5. Lugu piiblis: kui kolm kuningat Jeessuse sünnist kuulsid, tahtsid nad teda näha, kuid nad ei teadnud teed, kuidas tema juurde minna. Mis neile teed juhatas?
6. Kes on näärivana abiline?
7. Millal on kolmas jõulupüha?
8. Kas Nõukogude Liidus oli jõulude tähistamine ametlikult lubatud?
9. Millal kuulutati USAs jõulud ametlikult pühadeks? Eksimisivõimaluseks +/-10 aastat.
10. Millal tuli Eestisse komme, et kingitusi toob jõuluvana ning jõuluvanale tuleb salmi lugeda?
11. Jeessuse täpne sünniaeg ei ole tegelikult kellelegi teada, kuid katoliku kirik on selle aja jooksul detsembri pööripäevale sättinud. Miks?
12. Kuidas algab jõululaul „Tasa, tasa“?

1. Christ, järelkult nagu Jeesus. Kristuse sünd äkki. (0,5 p)
2. Coca-Cola. (1 p)
3. Ma pakun 10. (1 p)
4. Kaneel käib. Kardemon peaks ka käima. Nelk annab selle lõhna. Pune siis ei käi. (1 p)
5. Nad liikusid öösel. Tähtede või kuu valgus. (0,5 p)
6. Ei tea. (0 p)
7. 27. detsembril. (1 p)
8. Ei. (1 p)
9. 19. sajandi teisel poolel. (1 p)
10. Ma arvan, et 1910. (1 p)
11. Seda ma ei teadnudki, et Jeessuse sünnipäev kellelegi teada ei ole. Ei tea vastust. (0 p)
12. Mingisugune luuletus on ju „Tasa, tasa“, aga laul mul hetkel küll meelde ei tule. (0 p)

7p

1. Christ, nagu Kristus. Kristuse au või midagi sellist. (0,5 p)
2. Coca-Cola oli see vist. (1 p)
3. Pakun, et vähemalt kolm korda. (0 p)
4. Nelk. (0 p)
5. Mingisugune särav valgus. Mingi kukkuva tähe valgus. (0,5 p)
6. Lumehelbekesed. (1 p)
7. 25. detsembril on esimene jõulupüha. 27. detsembril siis. (1 p)
8. Ametlikult lubatud ei olnud, aga ikka peeti. (1 p)
9. 1880 või midagi sellist. Lenini sünniaastal. (1 p)
10. Eesti esimese iseseisvuse ajal. (0,5 p)
11. Mingi loogika siin on, et kõige pimedamal ajal, siis hakkab järjest valgumaks minema. (0,5 p)
12. „Tasa, tasa, jõulukella helin...“ (0,5 p)

7,5p

(1) Christ, nagu Kristus. Kristuse au või midagi sellist. (0,5 p)
(2) Coca-Cola oli see vist. (1 p)
(3) Pakun, et vähemalt kolm korda. (0 p)
(4) Nelk. (0 p)
(5) Mingisugune särav valgus. Mingi kukkuva tähe valgus. (0,5 p)
(6) Lumehelbekesed. (1 p)
(7) 25. detsembril on esimene jõulupüha. 27. detsembril siis. (1 p)
(8) Ametlikult lubatud ei olnud, aga ikka peeti. (1 p)
(9) 1880 või midagi sellist. Lenini sünniaastal. (1 p)
(10) Eesti esimese iseseisvuse ajal. (0,5 p)
(11) Mingi loogika siin on, et kõige pimedamal ajal, siis hakkab järjest valgumaks minema. (0,5 p)
(12) „Tasa, tasa, jõulukella helin...“ (0,5 p)

Karjäärihoroskoop aastaks 2011

Aasta ongi lõppemas ning uued võimalused ja ka katsumused ootavad meid juba järgmisel aastal ees. Seetõttu soovisimegi avaldada väikese horoskoobi, et saada ettekujutus sellest, mis kõik võib hakata juhtuma juba ühe kuu pärast. Siinkohal tuletan kõigile lugejatele meelde, et igaüks saab vaid ise oma saatust muuta ja kohe kindlasti ei tohiks horoskoopi võtta surmtõsiselt.

Jäär (21.03–20.04)

Jääradel on sel ajal väga positiivne ellusuhtumine ja nad on väga enesekindlad. Sa jätkad võimu omandamist kas oma ametikohal või sotsiaalses elus. Soodumused karjäärile on väga head. Sul on harjumus oma energiat kulutada liiga paljudele asjadele – kuigi sul tuleb pidevalt pähe uusi ideid, püüa keskenduda vaid sellele, mis sind tõepoolest huvitab. Sul läheb hästi igasugusel matemaatilisel alal.

Sõnn (21.04–21.05)

Sa oled väga enesekindel ja tugev praktikas. Samuti oled väga järjekindel ja kangekaelne. Sa tead, mida tahad, ja liigud selle poole. Õpid oma vigadest väga kiiresti. On tõenäoline, et sa saad paranduse ja samuti võidad midagi tänu oma partnerile. Kuid võib juhtuda, et tekivad erimeelsused juriidilisel poolel.

Kaksikud (22.05–21.06)

Kaksikud võivad olla egoistlikud, vahel isegi agressiivsed, liiga rutakad ja riikad. Olles tule märk, on sul suur tahe teenida palju raha ja seda sama palju ka kulutada. Pigem mõtled tänasele päevale kui homsele. Sul on suurepärase karjääri võimalused. Sul on hea kujutlusvõime ja sa võid tulla headele ideele väga erinevatel aladel.

Vähk (22.06–23.07)

Oled siis väga entusiastlik ja edasipüüdlik. Samal ajal oled liiga kartmatu ja muutlike tujedega. On suur tõenäosus, et lähed ootamatule reisile. Üldiselt on sul väga head väljavaated karjäärile. Sul on kiire ja terav vaim, mis on kooskõlas harivate ja kirjanduslike huvidega. Su jutt võib vahel tunduda ebalooiline, kuid see-eest oled väga tähelepanelik. Su pingutused kannavad alati vilja.

Lövi (24.07–23.08)

Järgmisel aastal teenid väga lihtsalt raha, kuid kulutad seda liiga palju. Oled natuke emotsionaalne, kuid väga looduslähedane. Üldised eeldused karjäärile on sul väga head. Sul on seiklusihuline ja läbitungiv vaim. Eriti hästi läheb sul analüütilistel ja matemaatilistel aladel. Kõik su pingutused saavad vastavalt su tegudele ka premeeritud.

Neitsi (24.08–23.09)

Tõenäoliselt oled sa seotud õilsate tegudega. Sellel aastal oled sa üliõnnelik. Su sissetulekud suurenevad ja suhted kõrgemal asuvate ametiisikutega paranevad. Ideaalne meeoleolu on sinu jaoks sellel aastal garanteeritud. Sul on suur soov teha asju ebasobivate või teistsuguste meetoditega. Su enesekindlus on suurepärase. Kindlasti saad väga head tulemused nii oma ametis, äris kui ka üleüldiselt karjääris.

Kaalud (24.09–23.10)

Sa oled väga positiivselt meelestatud ja inspireerid sellega ka teisi. Samuti on suur tõenäosus, et sul hakkab palju vedama ja saad sellega väga õnnelikuks. Oled tarmukas ja elurõõmus ning jääd truuks oma veendumustele. Karjääriteel läheb sul väga hästi. Sa oled püsiv ja väga huvitatud heade akadeemiliste tulemuste saamisest.

Skorpion (24.10–22.11)

Sul on suur eneseväljendamise jõud. Oled väga iseseisev ja tavaliselt suhteliselt enesekindel. Sul on tugev tahe juhtida, kuid pead õpima oma võimu targalt kasutama. Soodumused karjäärile on väga head. Sul on harjumus oma energiat kulutada liiga paljudele asjadele – kuigi sul tuleb pidevalt uusi ideid pähe, püüa keskenduda vaid sellele, mis sind tõeliselt huvitab.

Ambur (23.11–21.12)

Amburid vihkavad õelaid ja isekaid tegusid. Nad aitaksid kõiki vabatahtlikult, kuid suhtuvad halvasti nendesse inimestesse, kes pidevalt küsivad heategusid. Kuna nad on veidi ükskõiksed, suudavad nad raskustest hästi üle saada. Karjääris läheb sul kindlasti väga hästi. Ilmselt oled tõsine ja õpihuline ning su raske töö viib viljakate tulemusteni.

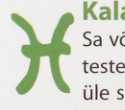
Kaljukits (22.12–20.01)

Su töö viib eduni ning sind võib ees oodata lausa ametikõrgendus. Sind tunnustatakse rohkem ning võidad teiste inimeste austuse. Võib öelda, et sinu jaoks on see edukas aasta. Oled väga intelligentne, armastad lugeda ja õppida. Samuti oled veidi rahutu ja uudishimulik.

Veevalaja (21.01–19.02)

Veevalajad on sellel aastal õnnelikud ja nende pikaajalised soovid saavad täidetud. Reisiid palju ning suhted perekonna ja sõpradega muutuvad aina paremaks. Sind võib ees oodata mõni rahaline võit. Karjääris läheb sul kindlasti väga hästi. Ilmselt oled tõsine ja õpihuline ning su raske töö viib viljakate tulemusteni.

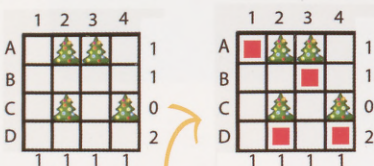
Kalad (20.02–20.03)

Sa võid olla veidi enesekeskne. Pead läbima paljusid katsumusi ja teste, et oma varasemast ajast tulnud enesekesksest suhtumisest üle saada. Üldised vaated karjäärile on väga õiglased. Sa võid silmitsi seista mõnede raskustega oma haridusteel, mistõttu võid lausa vahetada oma eriala või spetsialiseerumist.

Mall Abel

Allikas: www.foreverhoroscopes.com

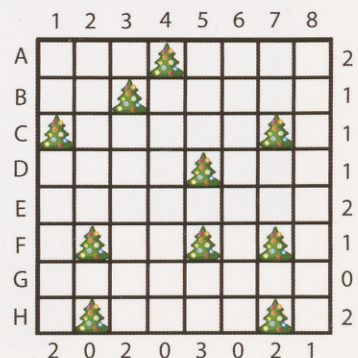
Kingid iga kuuse alla!

NÄIDE

Iga kuusepuu kõrval on kingipakk. Kingipakid ei asu mitte kunagi kõrvuti, isegi mitte diagonaalidel. Numbrid ruudustiku paremal ja alumisel serval näitavad, mitu kingipakki vastavas reas või veerus on. Leia kingipakkide asukohad!

Võida EBSi meene! Saada kingipakkide koordinaadid aadressile eb.s.tudengileht@gmail.com. Võitjatega võtame ise ühendust!

EBS Bowling neljapäeval, 28. oktoobril Kuulsaalis!

Fotod: Margus Press

EBS International week

Fotod: Margus Press

Listeners at country presentations

Aix students at country presentation

International Dinner

Fotod: Margus Press

Kirjutad jõuluvanale...

...või koostad äriplaani?

Mõtle edukalt ja alusta õppeaastat juba veebruaris!

Talvine lahtiste uste päev 12. jaanuaril.

Bakalaureuseõpe

Rahvusvaheline ärijuhtimine:

- turundus ja suhtekorraldus
- investeeringute juhtimine (koostöös LHV Pangaga)

Võõrkeeled ja ärikorraldus:

- hotellimajandus ja konverentsikorraldus (koostöös Tallinkiga)

Ettevõtlus ja ärijuhtimine:

- müügijuhtimine (koostöös Vain&Partneritega)
- ettevõtlus loomemajanduses (koostöös Eesti Kunstiakadeemiaga)

Vaata lisaks www.ebs.ee

Gümnaasium · Ülikool · Juhtimiskoolituse Keskus

Estonian
Business
School